

Revistă premiată cu medalia și diploma „Pamfil Șeicaru” pentru literatură 2008 și „Premiul de excelență” al Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România 2011-2012

Climates

106

Anul 11

mai-iunie 2018

Director fondator: Ion Iancu Vale

Director editor:

prof.dr. Gheorghe-Valerică Cimpoca

literare

Revistă literară și de cultură românească
Fondată: mai 2007

Peisaj de vară

Van Gogh

Climate literare

Semnează în acest număr

Ștefan Augustin Doinaș/ Poeme...3
Gheorghe Valerică Cimpoca/ În căutarea adevărului...4
Aurelia Panait/ Avea bunica/...5
Liliana Pop/Anamneza/...5
Ion Iancu Vale/ Scurte poeme...6
Dragoș Niculescu/ Un program, un program infinit...7
Harry Ross/Versuri de iulie...9
Dan Teodorescu/ Parteneriatul cultural...10
Andra Tischer/ Poeme...11
Aurelia Corbeanu/ Vânătorul de bronz...12
Forica R. Candea/ Alexandru Florin Țene...13
Ion Teodor Palade/ Caiet de școlar...14
Anton Găgiu/ Întâmplări de la graniță...15
Alin Radu/ Poeme...17
Fântâna/ Constantin Popescu...18
Nicolae Nicoară Horia/ Ferește-te...19
ITHACA/ Colaj liric...20
Florian Copcea/ Slavco Almăjan...22
Adrian Botez/ Poeme...24
Ion Iancu Vale/ Un copac cândva, undeva...26
Radu Botiș&Mircea Botiș/ Reflecții...29
Osman Bozkurt/Poezii...30
Paul Leibovici/ Capșa...31
Prostia/ Propus de L. M...32
Ghe. V. Cimpoca/ Întâlnire cu realitatea...33
Gheorghe Palel/ Poeme...34
Vasile Didoacă Dojană/ Poeme...35
Antoaneta Olteanu/ Paul Polidor...36
Roni Căciularu/ Instant Story...38
N.N. Horia/ Nu vă alungați părinții...39

INFO CLIMATE

Coperta 1

„Peisaj de vară” de
Van Gogh

CONTURI PENTRU DEPUNERI DESCHISE LA BANCA TRANSILVANIA TÂRGOVIȘTE
RO54 BTRL 01601201U02393XX - pentru depuneri în LEI
RO 04 BTRL EURCRT00U0239301 - PENTRU DEPUNERI ÎN EURO (SWIFT: BTRLR022)

Redacții asociate - România:

Bacău, Bistrița, Brașov, Cluj-Napoca, București, dev,
Focșani, Iași, Suceava, Turnu-Severin, Hunedoara,
Mangalia, Olănești, Dragnea, Ploiești.

Alte țări: Anglia, Australia, Belgia, Canada,
Danemarca, Elveția, Franța, Germania, Gibraltar, Israel,
Italia, Macedonia, Portugalia, Republica Moldova,
Serbia, Spania, SUA, Ucraina.

Redactor șef: Ion Iancu Vale

Redactor șef-adjunct: prof.dr. Gheorghe Valerică Cimpoca

Colegiul redacțional: Anton Găgiu, Emil Stănescu, George Piteș,
Grigore Grigore, Ion Teodor Palade, Romulus Gandy Georgescu,
Florea Turiac, Gabriel Mihalache

Fondatori:

Ion Iancu Vale
Mircea Cotârță
Sebastian Drăgan

Colaboratori principali: Mihai Antonescu, Nicolae Bălașa, Elena Buică, Roni Căciularu, Luca Cipolla, George Coandă, Florian Copcea, Melania Cuc, Emilia Dănescu, Mircea Drăgănescu, George Filip, Dan Giju, Dimitrie Grama, Maximca Gras, Mirel Horodi, Djamal Mahmud, Menuț Maximilian, Gavril Moisa, Octavian Mihalcea, Monica Mureșan, Ștefan Lucian Mureșanu, Florin Vărlan Neamțu, George Petrovai, Vavila Popovici, Georgeta Resteman, Puiu Răducanu, George Roca, Viorel Roman, Dorel Schor, Claudia Serea, Gabriela Căluțiu Sonnenberg, Al. Florin Țene, Baki Ymeri, Mihaela Loredana Mușetescu, Gheorghe Neagu, Mihai Merticaru, Ioana Stuparu.

Răspunderea deontologică a materialelor publicate aparține exclusiv semnatarilor

Revistă editată de Societatea Culturală și Prietenie „LANOI ACASĂ” Târgoviște ISSN 1843-035X
Revista apare în colaborare cu Societatea Scriitorilor Târgovișteni
Tehnoredactare: Mariana Briceag; Secretariat: Reta Sofronie Iancu

Mistrețul cu colți de argint

Ștefan Augustin Doinaș

Un prinț din Levant îndrăgind vânătoria
prin inimă neagră de codru trecea.
Croindu-și cu greu prin hațșuri cărarea,
cântă dintr-un flaut de os și zicea:

- Veniți să vânăm în păduri nepătrunse
mistrețul cu colți de argint, fioros,
ce zilnic își schimbă în scorburile ascunse
copita și blana și ochiul sticlos...

- Stăpâne, ziceau servitorii cu goarne,
mistrețul acela nu vine pe-aici.
Mai bine s-abatem vânatul cu coarne,
ori vulpile roșii, ori iepurii mici ...

Dar prințul trecea zâmbitor înainte
privea printre arbori atent la culori,
lăsând în culcuș căprioara cuminte
și lînșul ce râde cu ochi scâlpitori.

Sub fagi el dădea buruiana-ntr-o parte:
- Priviți cum se-nvârtă făcându-ne semn
mistrețul cu colți de argint, nu departe:
veniți să-l lovim cu săgeată de lemn!...

- Stăpâne, e apa jucând sub copaci,
zicea servitorul privindu-l isteț.
Dar el răspundea întorcându-se: - Taci...
Și apa scîlpea ca un colț de mistreț.

Sub ulmi, el zorea risipite alaiuri:
- Priviți cum pufnește și scurcă stingher,
mistrețul cu colți de argint, peste plaiuri:
veniți să-l lovim cu săgeată de fier!...

- Stăpâne, e iarba foșnind sub copaci,
zicea servitorul zâmbind îndrăzneț.
Dar el răspundea întorcându-se: - Taci...
Și iarba scîlpea ca un colț de mistreț.

Sub brazi, el strigă îndemnându-i spre creste:
- Priviți unde-și află odihnă și loc
mistrețul cu colți de argint, din poveste:
veniți să-l lovim cu săgeată de foc!...

- Stăpâne, e luna lucind prin copaci,
zicea servitorul răsând cu dispreț.
Dar el răspunde întorcându-se: - Taci...
Și luna scîlpea ca un colț de mistreț.

Dar vai! sub luceferii palizi ai bolții
cum stă în amurg, la izvor aplecat,
veni un mistreț uriaș, și cu colții
îl trase sălbatic prin colbul roșcat.

- Ce fiară ciudată mă umple de sânge,
oprind vânătoria mistrețului meu?
Ce pasăre neagră stă-n lună și plânge?
Ce veștedă frunză mă bate mereu?...

- Stăpâne, mistrețul cu colți ca argintul,
chiar el te-a cuprins, grohăind, sub copaci.
Ascultă cum latră copoi gonindu-l...
Dar prințul răspunde-ntorcându-se. - Taci.

Mai bine ia cornul și sună întruna.
Să suni până mor, către cerul senin...
Atunci asfinți după creste luna
și cornul sună, însă foarte puțin.

Jurnal de bord

Am pornit spre Absolut, ca
vestitul Columb spre Indii.
Vom avea măcar norocul de
a descoperi o nouă Americă?...
Lord DUNSTANY

Să nu vorbim de cei care-au sărit
din luntre, ca s-ajungă mai devreme
la țarm: sunt niște diletanți ai morții...
Noi însă, pasagerii cu vocație,
ne îndeletnicim cu diferite
afaceri, dintre care cea mai bună
e creșterea. Da: creștem, devenind
tot mai flămânzi de nemurire. Unii
se și realizează. Ce plăcere
să-i vezi creștindu-și numele în lemnul
de pin al luntrii!... Unii dintre ei
păzesc copii - să nu joace rișca.
Alții s-au instalat, cuminiți la pupă
și studiază dîrele. Există
chiar mîncători de ciocîrlăi, al căror
gîtlej o să le supraviețuiască.
Dar cei mai mulți își schimbă-ntr-una locul
împrumutîndu-și sculele, în transă.
Cînd cite unul strigă: „Hei, luntraș!”
ecoul îi răspunde lenes: „Doarme...”
Dar asta este o poveste-n care
mulți nu mai cred. În general, n-avem
Nici paraziți, nici boli molipsitoare.
(Idei există, însă nu fac pui.)

Un singur lucru ne îngrijorează
(dar cei ce-l spun sînt aruncați în apă):
de-atît amar de vreme n-am primit
nici un mesaj - un porumbel, o trîmbă -
ca semn că vom vedea curînd uscatul.
(Telegrafistul a murit, și nimeni
nu-și amintește alfabetul Morse.)
Să fi greșit direcția? ...Nu cred:
curentul bate-n dînga luntrii noastre,
iar soarele-apunînd ne-arată locul
de naștere al peștilor cu aripi.
Cît mai avem pînă acolo? Unii
susțin că, peste cîtva timp, vom trece
Meridianul Lunii, ajungînd
pe-o mare care curge dedesubtul
acesteia, de unde vom vedea
pe cer cum navighează umbra noastră.

E ora mesei. Se aud țipînd
cei care-aleși prin tragere la sorți
(cu zaruri măsluite!) vor fi astăzi
excluzi de la festin: sunt bucătarii...

Doar tu

Cînd omul, prăbușit, la început,
în iarba dușmănoasă și-n țărănă
adulmecă-n țărășul greu, pe-o rană,
miresmele ce se-nălțau din lut
și, nemaivîrînd ostatic să rămână
sub zarea strivitoare ca un scut,
se răsucea s-o urce, renăscut
și se-agață de fulgere c-o mână,
acea cumplită smulgere din smoală
cu palma-ntoarsă ca o cupă goală
fu primul dans în care se zăbătu,
elan de floare palidă, involtă,
vibrat pe scări de sunete spre bolta
pe care-n mers îl amintești doar tu.

În căutarea Adevărului (26). Există Adevărul absolut/universal?

„Cine nu iese din eu, n-atinge absolutul și nu descifrează nici viața”

Constantin Brâncuși

Gheorghe Valerică CIMPOCA

Pentru a înțelege dacă există adevărul absolut/universal, dați-mi voie să definesc ce este adevărul. În conformitate cu dicționarul, adevărul este definit ca și „conformarea cu realitatea sau actualitatea”; o afirmație ce s-a dovedit a fi adevărată sau care a fost acceptată ca fiind adevărată; „realitate sau actualitate”. În ziua de astăzi, unii oameni cred că nu există un adevăr absolut, ci există numai percepții și opinii. Pe de altă parte, alții argumentează că trebuie să existe un adevăr absolut. De aceea, când ne punem această întrebare, vedem că există două puncte de vedere opuse. Unul dintre aceste puncte de vedere este acela, că nu există un adevăr absolut. Aceia care susțin acest punct de vedere cred că totul este relativ și că de aceea realitatea nu există. Din această cauză, în final, nu există o autoritate care să decidă dacă o acțiune este pozitivă sau negativă, corectă sau greșită. Această perspectivă nu reprezintă decât cea mai înaltă formă de „etică de conjunctură”. Nu există bine absolut sau rău absolut și de aceea orice simțim că este bine la un moment dat, înseamnă că este

bine. Bineînțeles, acest tip de „etică de situație” conduce la „orice simt că vreau să fac este bine”, atât mental cât și în stilul de viață, ceea ce are un efect devastator la nivelul societății și al indivizilor. Celălalt punct de vedere este acela, că există într-adevăr standarde care să definească ce este adevărat și ce nu, ce este bine și ce este rău. De aceea, se poate determina dacă acțiunile sunt corecte sau greșite, în funcție de cum se raportează la acele standarde absolute. Ne putem imagina ce haos ar fi dacă nu ar exista un adevăr absolut, nimic adevărat. De exemplu, să ne gândim la legea gravitației. Dacă legea gravitației nu ar fi o realitate absolută, în momentul când ai face din întâmplare un pas, te-ai trezi la următorul pas la kilometri distanță în cer, iar la următorul pas n-ai mai fi în măsură să îți miști corpul absolut deloc. Sau să ne gândim la confuzia care s-ar crea dacă numerele nu ar mai avea valori absolute. De exemplu, $2+2$ nu ar mai fi egal întotdeauna cu 4. Dacă nu ar exista niște adevăruri absolute, lumea s-ar afla în haos. Nu ar mai exista legi științifice, totul ar fi fără înțeles, nu ar mai exista unități de măsură și nu ar mai exista bine și rău. Ar fi o dezordine totală, dar, din fericire, există adevărul absolut și el poate fi găsit și înțeles. Acest adevăr absolut cuprinde o infinitate de standarde și valori absolute. Mintea omenească nu poate cuprinde toate aceste valori absolute, de aceea și-a definit de-a lungul istoriei o serie de standarde și ipoteze pe care și-a construit toate legile științei și ale moralei în baza cărora funcționează

o societate. O dată cu evoluția cunoașterii se descoperă noi legi și ipoteze. Gândirea cuiva care afirmă că nu există adevărul absolut, este total illogică. Dacă există adevăr absolut, atunci există standarde absolute cu privire la bine și la rău, și atunci, conform acestor standarde, suntem răspunzători de ceea ce facem. Motivul real pentru care oamenii resping existența adevărului absolut este acela că ei încearcă să nege această responsabilitate. Negarea existenței adevărului absolut și relativismul cultural care rezultă de aici sunt rezultatul unei societăți care a îmbrățișat teoria evoluției ca explicație la ideea apariției vieții. Dacă evoluția este adevărată, atunci viața nu ar mai avea nici un înțeles, noi nu am avea nici un scop și nici nu ar putea exista bine sau rău. În acest caz, omul este liber să trăiască viața așa cum îi place și nu este răspunzător față de nimeni pentru acțiunile sale. Și totuși, indiferent de cât de mult ar dori oamenii să nege existența unui Creator, al lui Dumnezeu și a adevărului Său, într-o zi ei vor sta la judecată înaintea Lui. Întrebarea finală pe care ar trebui să o punem cu privire la existența adevărului absolut este dacă există vreo dovadă în favoarea adevărului absolut? Oricine ia în serios această întrebare, în mod cert va deveni evident că există dovezi care să probeze existența adevărului absolut. Prima dovadă a existenței adevărului absolut se găsește în propria noastră conștiință care ne spune că lumea ar trebui să fie „într-un anume fel”, că unele lucruri sunt „corecte” iar altele sunt „greșite”.

Conștiința ne ajută să înțelegem că este ceva greșit în suferință, înfometare, viol, durere și rău. Ne face conștienți că dragostea, generozitatea, compasiunea și pacea sunt lucruri pozitive pentru care ar trebui să luptăm. A doua dovadă a existenței adevărului absolut vine de la știință. Pe scurt, știința are ca scop cunoașterea, se ocupă cu studierea a ceea ce există în universul infinit și caută să cunoaștem cât mai multe. De aceea, orice studiu științific trebuie să se bazeze pe existența unor realități obiective în lume. Fără existența unei realități, ce ar putea știința să studieze? Cum poate cineva să știe că ceea ce a descoperit este real? De fapt, tocmai legile științei trebuie să se bazeze pe siguranța existenței adevărului absolut. Cea de-a treia dovadă a existenței adevărului absolut / adevărului universal este existența religiei. Toate religiile lumii

încearcă să dea un înțeles și o definiție vieții. Ele au luat ființă pentru că omenirea dorește ceva mai mult decât simpla existență fizică pe pământ. În spatele tuturor religiilor se găsește o credință fundamentală că trebuie să existe mai mult decât simpla existență fizică pe care o cunoaștem acum. Prin intermediul religiei, oamenii caută siguranță și speranță pentru viitor, pentru iertarea de păcate, pentru pace în mijlocul luptelor noastre și caută răspunsuri la cea mai adâncă întrebare a noastră; cine suntem?. Religia este chiar o dovadă că omul este mai mult decât doar rezultatul evoluției unor animale. Este dovada unui scop mai înalt, legat de faptul că există într-adevăr un Creator care a creat cu un scop, care a pus în oameni cunoștința existenței Lui. Și dacă există într-adevăr un Creator, atunci El devine standardul pentru adevărul absolut

și prin autoritatea Lui se stabilește acest adevăr. Din fericire pentru noi, există un asemenea Creator și El S-a revelat nu numai pe Sine oamenilor ci și adevărul Său prin Cuvântul Lui, Biblia. Singura cale prin care putem cunoaște adevărul absolut este aceea a unei relații personale cu Cel care a pretins că este „Adevărul”, Domnul Iisus Hristos. „Iisus a zis: Eu sunt calea, adevărul și viața. Nimeni nu vine la Tatăl decât prin Mine.” (Ioan 14:6) Faptul că avem adevăr absolut ne arată că există un Dumnezeu suveran care a creat cerul și pământul și care S-a făcut cunoscut nouă, ca să-L putem cunoaște personal prin Fiul Său Iisus Hristos. (Material inspirat și tradus de pe internet – Got Questions).

(Va urma)

Avea bunica

Aurelia PANAIT

Avea bunica mea de toate:
Avea o prispă cu mușcate,
Avea fântână, pâine, sare,
Avea putere și răbdare.
Avea credință și iubire
Și-un dor nespus de nemurire,
Avea un cal la o căruță,
Și lapte bun de la văcuță.
Avea povești nenumărate
Și cântece nemaicântate,
Și le spunea adeseori
La clacă și la șezători.
Avea o sobă, un vâtrai,
Avea și gura mea de rai!...
Nu mai găsesc ce a lăsat,
Căci satul s-a modernizat:
Nu mai zărești ca altă dată
La geamuri floarea de mușcată,
Văd atârinate la balcon:

Begonii și rhododendron...
Fântâna e necurățată,
Căci se consumă apă plată.
Văcuțe sunt puține-n sat,
Bem lapte pasteurizat.
Căruțe vezi foarte puține,
Dar te-întâlnești cu limuzine.
Nu mai există șezători,
Cu basme și cu ghicitori,
Pe potecuța spre vecini
Crescut-au spini și mărăcini
Căci avem facebook și așa
Știm noi a socializa...

Nu mai avem deloc răbdare,
Bisericile sfinte-s goale,
Porunca dată, să iubim,
Deloc nu ne-o mai amintim!
Bunico, satul de poveste
Azi îl vedem, dar nu mai este...

Anamneză

Liliana POPA

Castelul mi l-am construit departe
De țarm, de naufragii și de nereide,
Pe stânca albă alge moarte
Ce mușchiul verde îl pot ucide.

În porți îmi bate timpul desfrunzit
Se uită peste umăr vanitos
Vrea să doboare ziduri, mănios
Dar mușchiul ce mă îmbracă a înflorit.

SCURTE POEME

**Ion Iancu
Vale**

Ca un izvor poetul

*lăcrimează un înger
sechestrat sub o stâncă
și osteniți drumeții
îngenunchează în fața lui
frângând grumazul
lung al setei*

Eroare

*am vrut să mă dezbrac
de tine, iubito
de parcă nu aș fi știut
ce înfiorător este uneori
să te știi gol*

Sens

*se învârte cerul
se învârte pământul
marca sau banul
ce ușor se poate cădea
niciodată însă pe dungă*

Cahul

*statuie a zvâcnetului
calul reazemă bolta în nări
și copita stemă a libertății lui
sudează nervos cerul de pământ
nobilă dăltuire de curaj
doar fluturile roșu îl inimii
bate temător
în pupila uleioasă și dilatată
trădându-i ancestrala
teamă de zăbală*

Dor de țată

*în pruncie marea lui atracție
ca a oricărui copil de altfel
a fost sânul lăptos
al mamei sale
în tinerețe l-au încântat
până la extaz
sânii tari și frumoși ai iubitei
mai târziu s-a îndrăgostit
de țată ulciorului cu vin
acum, matur fiind
se întreabă obsedant
„moartea o fi având țate”*

Gând de dinaintea somnului

*ai grijă de mine
căci începe să-mi fie bine
și mi-e teamă
Nesfârșitule*

Ce-ar putea spune primul soldat ucis

*sunt primul soldat ucis
în războiul acesta*

*de aceea lăcrimează
atâta lume în urma mea*

*oare cine va mai presăra flori
pe mormântul ultimului
soldat ucis*

Dialog

*domnule, ai o gaură mare
în piept
vai, unde
acolo, în stânga, sus
o, nu cred, nu se poate
probabil este o pată
imposibil, domnule
prin pată
nu suflă vântul*

Calendar

*într-adevăr și mâine
va fi un astăzi
și fiecare zi care va urma
va fi și ea un astăzi
ce trist este însă
că niciodată
nu se poate spune
„pe ieri, iubita mea”*

Rugă

*țese-mă, Doamne
covor mângâios și moale
să mă aștern în ușa casei mele
să nu-și vatem iubita mersul
când îmi trece seara pragul*

Regret

*o, ce bine era, cât de bine era
când mirarea
atât de frumos mă durea
ce bine era atunci
când în afară de iubire
nu știam alte munci*

"UMANISMUL, UN PROGRAM INFINIT" DE LA FILOZOFIA CULTURII LA CRIZA SUPRAVIEȚUIRII

Dragoș NICULESCU

Continuare din numărul trecut

2.2. Despre dispariția metadiscursului speculativ și delegitimarea cunoașterii.

Tema centrală a „Condiției postmoderne” a lui Jean-François Lyotard, care se constituie într-o critică pe cât de adâncă, pe atât de subtilă a condițiilor de existență a societății și civilizației postindustriale, determinante ale unei crize globale, de structură sistemică, mentalitate, conștiință și responsabilitate umană, o reprezintă dispariția narativității denotative a spiritului speculativ, a metadiscursului, care recurge la una sau alta din marile povestiri, cum sunt dialectica spiritului, hermeneutica sensului, emanciparea subiectului rațional sau muncitor, dezvoltarea bogăției. Și atunci când o face explicit, am decis să numim “modernă” știința care se raportează la ele pentru a se legitima. Iată că, efect al avântului tehnicilor și tehnologiilor după cel de-al Doilea Război Mondial, relansarea și prosperitatea capitalismului liberal avansat au avut un impact puternic asupra statului cunoașterii. Deși discursul speculativ pare echivoc în raport cu cunoașterea, aparent permanent situate conflictual față de discursul pozitivist științific, rolul său este acela de „discurs de gradul doi”, cum îl numește Lyotard, autonom în raport cu discursul științific pozitivist, de gradul unu. El analizează și descrie narativ discursul de gradul întâi sau își metaanalizează discursiv propriul subiect, completitudinea cunoașterii rezultând din împreunarea celor două tipuri de discursuri. În consecință, putem vorbi de legitimitatea cunoașterii numai în măsura în care

cunoașterea demonstrează că se poate dedubla în aceste două compartimente funcționale ale sale. Fără una dintre funcții, echilibrul se strică și apare delegitimarea cunoașterii, alunecarea într-un cerc vicios, căci singură, știința pozitivă nu a însemnat niciodată cunoaștere, iar decăderea rostului ei prin nesustinere, hipertrofiază speculația, povestirea speculativă, într-o manieră morbidă. De aceea, actuala decădere a denotativului narativ speculativ, a limbajului metafilozofic și metafizic, prin presiunea exercitată de pozitivismul pragmatic, devenit deja ideologie sau instrument de putere, nu numai că „dezvrăjește”

cunoașterea, dar îi strică echilibrul osmotic, îi rupe legătura internă postmodernă, crescută buruienos pe eroziunea internă a principiului de legitimare a cunoașterii, care, “slăbind urzeala enciclopedică a spiritului speculativ”, corodează și dizolvă sensul jocului de limbaj – așa cum arată gânditori ca Wittgenstein, Martin Buber („Eu și tu”, traducere de Ștefan Augustin Doinaș, Ed. Humanitas, București, 1992) și Emmanuel Levinas („Totalitate și infinit”, traducere de Marius Lazurca, Ed. Polirom, Iași, 1998) – înstrăinând și izolând subiectul social, rupând complexa textură a legăturii sociale, aruncând și abandonând adevărul rațiunii cognitive (teoretice) și practice în brațele constrictoare ale unui unic, nemilos scop: performativitatea**.

Dragoș Niculescu

Performativitatea are legătură nu numai terminologică ci și factuală cu performanța, cu cantitatea de cunoștințe și realizări. În virtutea substanței acestui nou concept pragmatic, cantitatea, acumularea de cunoștințe științifice și tehnice, are capacitatea de a modifica criteriul adevărului; răzbate aici ecoul materialismului dialectic și istoric, al trecerii de la acumulări cantitative la salt calitativ. Este aici vorba de posibilitatea ca prin acțiune și realizare pragmatic eficientă, prin capacitatea sistemului de a furniza cantitate valorică, să se modifice datele adevărului. Deci și acest unic referent ontologic care ne mai rămăsese ca sprijin imuabil, de nezdrunțat, fix și înghețat în datele lui eterne, se vede astăzi vulnerabil, modificabil. Căci această performativitate, aplicată în toate domeniile și devenită normă existențială, măbind capacitatea de a administra probe, o mărește și pe cea de a avea dreptate: introducerea masivă a criteriului tehnic în cunoașterea științifică nu rămâne fără urmări asupra criteriului adevărului. S-a putut spune același lucru și despre raportul dintre dreptate și performativitate: șansele ca un ordin să fie considerat just crește odată cu șansele pe care le are de a fi executat, iar aceasta odată cu performativitatea celui

care prescrie. „Judecând astfel, Luhmann crede că poate constata în societățile postindustriale înlocuirea normativității legilor cu performativitatea procedurilor.” Iată ce adânci mutații se petrec astăzi în conștiința omului, la nivelul structurilor sale intime, categorial-valorice, care până acum, armate în timp, dădeau modelul directiv al existenței: „Performativitatea unui enunț, denotativ sau prescriptiv, crește direct proporțional cu informațiile despre referentul său”.

2.3. Efectele delegitimării cunoașterii și performativității asupra învățământului.

Una dintre cele mai grave consecințe ale o suportă învățământul, căci învățământul înseamnă cunoaștere și educarea pentru- și prin cunoaștere, iar dacă cunoașterea se delegitimează prin hegemonia principiului performativității, și învățământul, în condițiile în care este obligat să se legitimeze prin performativitate, este supus delegitimării. Scopul său nu mai este formarea unei elite, ci al unor simple cadre eficiente în posturile pragmatice instituționale pe care le ocupă. Apoi, fragilitatea cunoașterii, cauzată de performativitate și delegitimare, se reflectă nu numai în depozitarea ei de dimensiunea teleologică, de scopul și finalitatea ei fundamentală, ci și în scăderea, sau chiar pierderea capacității ei de gestionare nu teoretică, ci administrativă a actului educațional: consiliile profesionale nu au aproape nicăieri puterea de a decide în privința masei bugetare ce revine instituției lor; ele nu dispun decât de puterea de a repartiza bugetul care le este atribuit, iar aceasta numai în ultima fază a

distribuirii lui. De asemenea, aplicarea noilor tehnologii, impunerea cu violență a obligativității informatizării procesului de învățământ schimbă complet natura cadrului său operativ, cu capitale efecte asupra actanților săi – studenți și profesori, asupra procesului educativ în esența lui. Incidența asupra suportului comunicațional este radicală și compromițătoare: dascălul tradițional este asimilabil unei memorii, studentul devine redus la tăcere în condițiile în care nu i se mai predă conținuturi, ci utilizarea terminalelor, adică a noilor tehnologii electronice, didactica putând fi încredințată unor mașini conectate, împreună cu băncile lor de date, la terminale puse la dispoziția studenților. Mutația aceasta ruinătoare în structura didacticii clasice, cu efectul ei major de scădere a interesului și mijlocului de cunoaștere, ridică interogația gnoseologică la nivel de proces al conștiinței existențiale: „Întrebarea, explicată sau nu, pusă de către studentul ce se profesionalizează, de către stat sau de către instituția de învățământ superior, nu mai este: e adevărat?, ci: la ce servește așa ceva?

În contextul mercantilizării cunoașterii, această

ultimă întrebare înseamnă cel mai adesea: este valabil? Și, în contextul creșterii puterii: este eficient?”. După care, Lyotard continuă, ca

o concluzie: „Enciclopediile de mâine vor fi băncile de date. Ele depășesc capacitatea oricărui utilizator. Ele sunt «natura» pentru omul postmodern”.

2.4. Hazardul și paradoxul științei postmoderne.

În legătură cu știința postmodernă, ea suferă de un paradox care își găsește perfectă omologie în disfuncția sistemelor statale și social economice. Trăsătura evidentă a cunoașterii științifice postmoderne este imanența discursului despre regulile care îl validează, adică metaanaliza enunțurilor cu valoare de legi. Această operație nu este deloc simplă, căci produce limitări în câmpul de aplicație al cunoașterii. Dacă „demonul” lui Laplace, cunoscând toate variabilele care determină starea universului într-un moment t poate prevedea starea sa în momentul $t' > t$, aceasta presupune existența unei regularități, a unei traiectorii previzibile, a unei funcții continue. Definiția stării inițiale a unui sistem, adică a tuturor variabilelor independente, dacă ar trebui să fie efectivă, ar cere o cantitate de energie cel puțin echivalentă cu cea pe care o consumă sistemul de definit (într-o notă, Borges dă în acest sens un exemplu ilustrativ: un împărat vrea să alcătuiască o hartă absolut exactă a imperiului. Rezultatul este ruina țării, populația își consacră toată energia cartografiei). Astfel încât, se naște o contradicție: controlul perfect al unui sistem micșorează performativitatea pe care declară că o sporește. Această inconsistență din știință explică foarte bine slăbiciunea birocrățiilor statale și social economice: ele sufocă sistemele sau subsistemele pe care le controlează și se asfixiază odată cu acestea. Admițând că societatea este un sistem, controlul său, care implică definirea precisă a stării sale inițiale, nu poate fi efectiv, deoarece această definire nu poate fi realizată. Nu are rost să insistăm mai mult asupra „temeiului” acestei teorii, care este dat de același inconsistent hazard, de aceeași inconsistență probabilistică a evoluției sistemelor, pe care am înfierat-o întotdeauna. Iar cea mai grosieră dovadă a nevalidității acestor „teorii” de strat fenomenal, care dau norma paradigmei științifice și filozofice actuale, cărora nu li s-a găsit niciodată o explicație, darmite să fie interpretate, o constituie neconcordanța dintre existența simultană a unui hazard esențial, „primar”, dar și a unei funcții continue, suficient de apropiate pentru a permite o bună previziune probabilistică. Iată contradicția majoră: hazard – continuitate (regularitate). Ceea ce nu știu dogmaticii și sterili utilizatori ai acestor două noțiuni polar opuse este că hazardul nu reprezintă o funcționare internă autodeterminată, esențial aleatorie,

cu rol optimizator a sistemului, născută din nimic, așa cum susțin ei, ci ascunde sub haosul ei aparent reguli și legi energetice Înalt deterministe extrem de precise, transcendent reglate în modul cel mai exact, a căror ordine și legitate riguroasă (aparținând ontologiei energetice de substrat (v. Teoria Înaltului Determinism Energetic, Dragoș Niculescu) iată că ni se dezvăluie, ni se relevă atunci când multiplicăm observația empirică. De ce apar, prin repetiția fenomenului, paliere de regularitate, sugestia existenței unei legități ascunse? De ce „zahardul primar”, al experimentului singular, nu se păstrează și în multiplicarea sa, până la capăt? Răspunsul este unul singur și suveran: pentru că în spatele aparentului zahard, a înșelătoarei contingente, se ascund legile precise ale unui Plan, la ale cărui temeuri și mecanisme cunoașterea umană nu poate avea acces, dar pe care ființa umană le susține și alimentează existențial (v. Teoria Înaltului Determinism Energetic, Dragoș Niculescu). Einstein se revolta la ideea că „Dumnezeu joacă zaruri”.

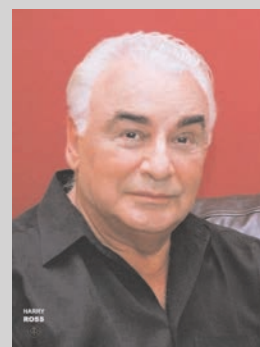
2.5. Performativitatea și funcțiile pragmatice ale cunoașterii.

Dacă până acum am vorbit despre caracterul distructiv, delegitimant al criteriului performativității, iată însă și unele „avantaje” ale sale, atât de limpede expuse de Lyotard, încât nu suferă nici un comentariu, ci doar citare: „El exclude în principiu adeziunea la un discurs metafizic, impune abandonul fabulelor, cere spirite clare și voințe reci, el pune calculul interacțiunilor în locul definiției esențelor, îi obligă pe «jucători» să-și asume responsabilitatea nu numai a enunțurilor pe care le propune, ci și a regulilor pe care trebuie să le respecte pentru a deveni acceptabile. Un asemenea criteriu pune în lumină funcțiile pragmatice ale cunoașterii, atâta vreme cât ele par a se ordona sub criteriul eficienței: pragmatici ale argumentării, ale administrării probei, ale transmiterii cunoscutului, ale învățării imaginative”.

****Legat de pesimismul ce a însoțit criza filozofiei speculative sau umaniste încă de la începutul ei, odată cu germenii delegitimării și ai nihilismului, inerenți marilor povestiri ale secolului al XIX-lea, mărturisindu-și totodată credința optimistă într-o salvare prin exercițiul calitativ interacțional, Lyotard spune: „Din acest pesimism s-a hrănit generația începutului de secol vienez: artiști ca Musil, Kraus, Hofmannsthal, Loos, Schönberg, Broch, dar și filozofi ca Mach și Wittgenstein. Ei au dus, fără îndoială, cât se poate de departe conștiința și responsabilitatea teoretică și artistică a delegitimării. Astăzi, se poate spune că acest travaliu de doliu a luat sfârșit. El nu mai trebuie luat de**

la capăt. Wittgenstein însuși a dat dovadă de o forță deosebită atunci când, refuzând pozitivismul dezvoltat de Cercul de la Viena, a deschis, prin investigarea jocurilor de limbaj, perspectiva unui alt tip de legitimare decât performativitatea. Cu o asemenea legitimare are de-a face lumea postmodernă. Nostalgia povestirii pierdute s-a pierdut ea însăși pentru majoritatea oamenilor. Această nu înseamnă nicidecum că ei sunt destinați barbariei, deoarece știu că legitimarea nu se poate naște decât din practica lor lingvistică și din interacțiunea lor comunicațională. Înaintea oricărei alte credințe, știința care «își râde în barbă» i-a educat în spiritul durei sobrietăți a realismului”.

VERSURI DE IULIE - MĂRTURIE

Harry ROSS

*La capătul unui drum de vis, un abis
Am rămas interzis..*

*Un consemn clar și precis
Am concediat pe loc pana și hârtia,
Lăudându-le hărnicia
Singur mi-am tăiat craca de sub picioare
Sătul de glorii trecătoare*

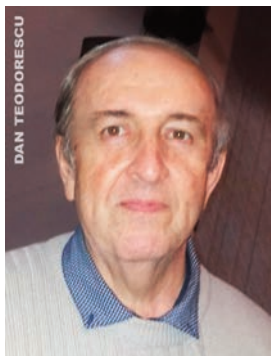
*Din timp în timp, viața e frumoasă
Chiar de-i capricioasă
Dar ea poate fi de-a dreptul rea
Când o furutună îți taie calea*

*Depun o lacrimă pe umerii zilelor
Care mi-au dat un rost.
Nici un regret...
Ce-a fost, a fost!*

PARTENERIATUL CULTURAL ROMÂNIA - GERMANIA A URCAT ÎN ALPI ȘI APOI A AJUNS ÎN DACIA!

Dan TEODORESCU

români din orașul celor "Șapte Coline".

În replică, pentru eforturile depuse pe altarul culturii din diaspora românească din Europa, ALPI și revista ieșeană "Booklook" au premiat-o pe doamna Ionela van Rees-Zota cu o frumoasă diplomă de excelență, dorindu-i mereu succes în superba activitate pe care a duce în Germania și nu numai. Dar iată că, în anul CENTENAR 2018 - CENTENARUL MARII UNIRI, cele două asociații s-au unit și scriptic, printr-un parteneriat cultural de mare importanță și amploare.

Conform protocolului încheiat în luna aprilie 2018 și semnat de cele două părți implicate, se menționează că Asociația "DACIA e.V." (Germania) și Asociația Literară "Păstorel" Iași (România), în calitate de părți ale acordului, sunt ghidate de interese comune, cu scopul de a descoperi avantaje și a dezvolta beneficii reciproce de ordin relațional în domeniile economice, culturale și educaționale, ele ajungând la următorul acord:

- Articolul 1: Părțile vor coopera în scopul dezvoltării și întăririi relațiilor economice, culturale, educaționale și de alt gen, conform statutului lor, în vederea dezvoltării de proiecte și evenimente comune finanțate din surse externe – granturi ale Comisiei Europene, alte surse naționale și internaționale - sau proprii.

- Articolul 2: Părțile vor facilita schimbul de informații pentru cooperarea în domeniile precizate în Art. 1, care ar putea fi folositoare ambelor părților.

- Articolul 3: Părțile vor ține regulat conferințe, simpozioane, seminarii, workshop-uri, mese rotunde etc... pentru a crea oportunități de dezvoltare membrilor din ambele organizații.

- Articolul 4: Părțile se vor consulta în mod regulat în vederea abordării oportunităților de dezvoltare pe proiecte comune, rezolvării problemelor curente și de perspectivă în cooperarea dintre ele.

- Articolul 5: Acest acord nu implică angajamente financiare pentru nici una din părți.

- Articolul 6: Acest acord va intra în vigoare la data semnării lui și este valabil pe perioadă nedeterminată. Acordul se va înnoi automat, excepție fiind cazul în care una dintre părți o va informa pe cealaltă, în scris, cu cel puțin o lună înainte, de intenția de a se retrage din acord.

Acest acord este semnat în două copii, de către președinții: Mihai Batog-Bujeniță și Ionela van Rees-Zota, ambele fiind identice și valide legal în limbile germană și română.

IONELA VAN REES-ZOTA VA FI PREZENTĂ LA IAȘI, LA MANIFESTAREA DENUMITĂ FORZA ZU 2018

Să mai menționăm că, în 2018, FORZA ZU se întoarce la Iași. Așadar, între 24 și 27 mai, cei mai importanți artiști vor urca pe scena ieșeană a celui mai mare concert din România, moderatorii fiind ieșeanul Daniel Buzdugan și bucureșteanul Mihai Morar! Vor fi, după cum ne anunță organizatorii, patru zone de distracție: Street Food, proiecție de filme, artă urbană, teatru stradal.

„Pe data de 27 Mai 2018 voi fi prezenta la Iași, la invitația domnului Primar Mihai Chirica, unde voi participa la cel mai mare spectacol în aer liber, prezentându-le oamenilor de acolo activitățile românilor din Germania, dar în mod deosebit celebrând faptul ca sunt prima persoană din afara țării care încheie un contract de colaborare cu biroul special creat pentru Diasporă (Șef birou: Adina-Roxana Stoleru), din cadrul Primăriei Municipiului Iași. FORZA ZU 2018 este la a 8-a ediție, are loc din nou la Iași, iar în 2013, când acest eveniment s-a petrecut tot la Iași, au fost prezenți peste 100.000 de oameni. Să fie într-un ceas bun! Ieșeni, ne vedem personal!", a mai declarat germana de origine română Ionela van Rees-Zota, mamă a trei copii frumoși și care luptă mereu pentru ca românii din diasporă să fie uniți în cuget și simțiri!

POEME

Andra TISCHER

ULTIMA NOAPTE

*În ultima noapte mai bine să mori
oricum cicatricea rămâne în visul scrâșnit
în teama de a spune adio ca să nu doară peste măsură
să rupă din carne fâșia mai gustoasă, mușchiul proaspăt
cu care mângâiai în neștire fața și lacrimile necurse*

*să iei din răcnetul tău de fiară încinsă de glonțul
de argint*

*iluzia ta, pierzania ta
dimineața aduce alte păreri de rău, scrise toate
în pieptul tău
unde trădarea bate ca o inimă de lemn în osul tăcerii
trebuie să scrii ca să se știe că trăiești*

*nu-i pasă nimănui că tu te zbați în propria-ți venă
un ultim strop de sânge pierdut în atacul de cord,
toți te iubesc cum au putut să te viseze
a tuturor ești și a nimănui
de ce nu mori dacă ești moartă*

*mai sunt cuvinte de respirat, de trăit, mai sunt
tu fără ele, nimic nu ești
toți mă iubesc, deși niciunul
niciodată, n-a spus vreodată, n-a știut
unul singur, singurul, pierdutul
mi-a înghițit în sec toate cuvintele
odată cu mine, cu toată starea mea de a fi, de a iubi
m-a tras în piept acolo unde inima lui bătea,
bătea, bătea
numai în ritmurile mele neștiute, nebătute, nebătute
el singurul, singurul, niciodată, el.*

N-AI ÎNȚELES

*N-ai înțeles.
Nu mi-a pus nimeni în farfurie, nu m-a servit nimeni la masă
în cupă abia dac-a fost timp pentru venin
iar el fericit, crezând că e vin pentru mine.
Fața de masă am tras cu mâini calcinate
noroiul l-am dus la gură căzut de pe cizma
cu care cuvântul din urmă nebun mi-a strivit
durerea și timpul și toate oasele goale
pe masa tăcerii la neînchinat.*

*N-ai înțeles.
Nu sunt femeia ta, femeia lui, femeia lor și a cui mă vrea
sunt aspră ca rogojina pe care dorm
afară din mine, pe ape
dacă mă întorci pe dos, din mine cădea-vor pe rând
zornăind ca niște monede uzate
poveștile lumii de dincolo ca haine vechi purtate
acoperind din milă cenușa condamnatului
eu n-am să vin și n-am să vin.*

*N-ai înțeles.
Cuvintele mi-s toate rătăcite-n praf.
Le-am dus la gură și m-au rănit din răzbunare
spurcate cu inima și gândul, blestem de vorbe
piatră, foarfece, hârtie
prăpăd, se joacă puștanii cu ele, aleargă de-i scapă
o ciocolată în schimb, amară dar face toți banii
un litru de lapte în contra otrăvii
să nu ucidă părinții și ultima luptă.*

*N-ai înțeles.
Nu mi-a pus nimeni în farfurie, nu m-a servit nimeni la
masă
te-am hrănit cu foamea și cu setea mea
la judecata de apoi sunt curată ca lacrima
înfricoșată e numai ea din prostituatele sacre
la masa mea nu stă nimeni
nu mai cerșeste niciunul
tîlharii sunt beți de amoruri trecute
albite de ceară. Păcate.*

Poeme din volumul „Leginescise”,
editura Armanis, Sibiu - aprilie, 2018

VÂNĂTORUL DE BRONZ

Aurelia CORBEANU

În primăvara aceea mă îndrăgostisem de un vânător. De fapt, mă îndrăgostisem de statuia de bronz a unui vânător, așezată în parcul orașului, pe o alee străjuită de larice și pin.

În spatele statuii, spre nord, se profilau munții, decupați meticulos din catifeaua de un albastru închis a orizontului.

Vânătorul de bronz, sprijinit într-un genunchi, cu pușca abandonată alături, mângâia o căprioară.

Veneam în fiecare zi în parc, stăteam pe bancă în fața statuii și mă simțeam copleșită de gestul tandru al acestui bărbat a cărui figură degaja forță și acea mândrie pe care le simți numai când ai cucerit vârful muntelui.

Căprioara, cu gâtul ușor întins, își așezase capul în palma vânătorului, absorbită cu totul de gingășia mângâierii.

Sigur, mă îndrăgostisem de gestul acesta, dar poate și de cele trei crenguțe de brad care-i împodobeau pălăria.

Și-ntr-o noapte am simțit că nu mai eram singură în cameră. Am deschis ochii și l-am văzut lângă fereastră, învăluit în lumina albastră a lunii.

- Am venit să te iau. Mergi cu mine să vedem dansul cocoșilor de munte ?

M-am ridicat și l-am urmat. Înaintam printr-o pădure cu copaci albaștri și uneori poteca se ridica de la pământ ca o punte vineție, suspendată printre hățșuri, adevărate pânze țesute de păienjeni uriași.

Pe umăr ducea pușca, iar cu celălalt braț mă ținea strâns de mijloc. Un fior cald se răspândea năvalnic și copleșitor în toată ființa mea. Uneori se oprea, mă strângea la piept și-mi șoptea:

- Trupul tău de iarbă cu miros de flori, ochii tăi albaștri și părul tău, salcie în primăvară! Toată, toată ești a mea și nimeni n-o să te iubească mai mult ca mine vreodată !

Brusc s-a oprit punându-mi degetul pe buze și arătându-mi în lumina violacee a lunii, cocoșii.

Albaștri, opriți față-n față, cu gâturile întinse, încordate, cu aripile depărtate de trup, se priveau încremeniți. Apoi, deodată au început să scapere din picioare rotindu-se și dansând rapid unul în jurul altuia. S-au oprit, s-au depărtat, au așteptat și iar au început rotirea uluitoare a corpurilor încremenite în pândă dinaintea atacului decisiv.

Atunci din fuiorul vinețiu de lumină s-a ivit în poieniță o căprioară. S-a oprit o clipă privind atentă, dar un bubuit puternic a sfâșiat pânza nopții.

Cocoșii albaștri zburară în lună !

Glonțul lovi în plin și căprioara de alabastru se frânse în două și căzu. Un fir de sânge negru aburea cald strecurându-se printre ierburi în pământ !

M-am întors spre el, spre vânătorul meu, și l-am întrebat cu disperare:

- De ce ? De ce ai tras? De ce ai omorât-o?

Mi-a răspuns cu răceală:

- Ai uitat că sunt vânător?

- Dar căprioara din parc? ...am îngânat cu teamă.

Tăcând m-a privit cu un zâmbet sarcastic.

Am fugit! Poteca se desfășura înaintea mea din țesătura străvezie a razelor de lună și eu alunecam, alunecam în timp ce, cu gheare negre, hățșurile mă înșfăcau sălbatic sfâșiindu-mi hainele, zgâriindu-mi și însângărându-mi fața și brațele...

N-am mai trecut demult pe aleea de larice și pin, dar astăzi, privind spre munți, am văzut de departe cum cineva ștergea cu grijă praful de pe statuia vânătorului de bronz.

ALEXANDRU FLORIN ȚENE CĂRTURAR, APOSTOL, CTITOR DE CUVINTE

Florica R.CÂNDEA

Recentul volum Aventura ideilor- Critică literară și eseuri, poartă emblema Editurii Uniunii Ziaristilor Profesioniști din România, București, 2018 și Tiparul Cormina Print cu un Concept grafic și copertă, Ovidiu Zafir.

Dând paginile înapoi, cum însuși distinsul autor, Al.Florin Țene mărturisește, vom afla despre vârsta fragezilor ani, precum dăde în poala bunicii, vârsta Buletinului... când primul poem i se așeza, molcom, pe Fruntea inspirației!

E, de altfel, un Mod de Viață, iată, acum la o altă vârstă, aceleași canoane cât un Apostolat îi macină gândurile și se îndreaptă înspre cititor cu noul volum, care se aspiră în peste două sute de pagini, într-o inefabilă grafică, cu o Postfață semnată de Doru Dinu Glăvan.

Se desprinde, din scriitura acestei cărți ca o Memorie sau Addenda sau Catehet sau Ctitoria Vieții ...cu scuze, că ne permitem Titluri...dar lectura aceasta ne mână condeiul degetelor spre un Tot, un Întreg, care, oricum l-am numi, tot o Carte Altfel se poate numi... căci, nu-i așa, ce suntem pe pământ ..Decât o Aventura!!!!? pe care, volens-noles, ne-o mai și asumăm, uni fericit, prin scrieri de idei, alții de idei prăduite, alții prin of-uri prăfuite ș.a.m.d.

Cartea, deși pare a fi una biografică, este un Mănunchi de Idei frumos orânduie, așa cum un Cărturar prinde în Cortul pribegiei Sale Amintiri, Eseuri, Apologetice tocmeli cu viața, Didascalii, mai mult sau mai puțin urmate de alții, Dialoguri cu Sinele sau prin alții ș.a.

Aceste Însemnări, nu puține la

număr, converg spre o Frescă atât contemporană cât și spre a fi lăsată Drept Moștenire Culturală de către un Mărturisitor cu aplomb, cu un soi de Crez însuflețitor de azi pentru De-a pururi!

Este, dacă vreți, un Discurs public desprins din alte vremuri și redat, nouă, acum prin modalitatea de exprimare Epicului narativ dar specificității diverse.

Iată doar câteva descinderi în textele Distinsului domn, Al.Fl. Țene Fiecare lectură a unei cărți reînnoiește textul din imaginația noastră (pag.7-9)

Asemănările dintre alegere, normă și expresivitatea poetică și raporturile dintre ele (pag.9-12)

Erosul, ca artă în secolul al XVIII-lea românesc (pag.12-16)

Cronica artei sau asemănările și deosebiriile dintre pictură și fotografie (pag.16-18)

Poezia ca rezonanță a metaforei (pag.19-21)

Viața satului românesc și a țării în literatura epistolară (pag.21-28)

Reportajul literar, Frescă sentimentală a Țării Vlădeșei (pag.29-31)

Presa, *Căinele de pază* al democrației sau *Haitele de câini* care mușcă democrația (pag.31-34)

Un nou curent literar, Proglobo-modernul (pag.34-35)

Sunt câteva capitole care, inserează, după opinia autorului, specificități literare, epistolare, rurale, reportericești, ca niște Cronici de literaturi comparate și nu numai. Sunt, dacă vreți, ca un nor de lăcuste care invadează ingenuu paginile volumului!

Autorului, nu îi sunt străine nici

recenziile, medalioanele sau profilurile literare, pe care, le desprinde, din personalitatea fiecăruia dar le filtrează frumos, prin ochiul minții sale.

Astfel, din Marele noroc al literaturii noastre, nu putea lipsi Eminescu! Nici alți scriitori pe care îi sokoate urmași prin Iluziile comunicării, Marii ..Condamnați.. sau Elena Buică sau Mariana Cristescu, Gib I.Mihăescu, Macedonski, M.Ciobanu, Alex Ștefănescu, Voichița Pălăcean-Vereș, T.Barbu cu popri și în Literatura universală de mare forță (op.cit. pag.37-188)

Dar, dispunerea textelor cu pretext în acest context de carte nu este una haotică, din contră, există o legătură a Interiorului ca Eu literar cu Exteriorul Lumesc literar de la noi dar și din Literatura comparată a altor lumi.

Întâlnim o deșertificare solemn alcătuită, despre rolul și importanța respectării unor dogme de neocolit, care ne induc sentimentul Confortabilului citind Definiții, Eresuri, Note, Comparații, Sugestii, Modele de edificare a literaturii culte cât și a celei populare, Inventarea identității noastre ca neam și popor și prin scris.

Parcă am îndrăzni și noi să-i dăm
Numele Manole! Acestui Scrib
contemporan

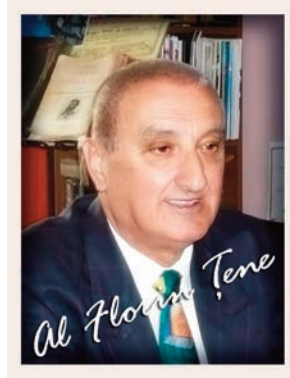
Domnului Al. Florin Țene, o Elită
nemilostivă, cu un ton răvășitor de
răscoltor care, însă, nu cere dijmă!

Un Ctitor care nu se adresează
nici trecutului, nici prezentului! Ci,
prin smerenia paginilor, unicități, de
altfel, propune, ca o Pisanie, Plăceri
și Realități spirituale ca o Casă a
Domnului! Cât o Biserică a cărei
construcții, pentru generațiile care
or veni, mai adaugă, fără a se
răzgândi, câte o Pagină-Rugăciune
Scriș-Spus-rostită!

Cu acest nou volum, autorul,
A.Fl.Țene, își străbate drumul, ca un
rezultat al Sedimentului gândit și
creat din izvorăta iubire de Aproape!

Personalitățile invocate în volum
fac parte, ca și Recuperate Teorii
Literare, sunt Legitima Aventură a
autoului, care nu-și trădează, din
fracul veșmintelor, Ideile și nici
preocupările ca o Trăinicie!

Din contră, reușește, să redea cu
fidelitatea empatiei, Figuri și
Percepții, care, iată, îl însoțesc,
precum Zânele și Feții-Frumoși în
Aventură cât pe o Moșie cu

nuanțate convingeri de Praxis,
Catharsis și rotoator omagiu!

Ceea ce facem și noi acum!

În acest demers ontologic,
etnologic și pur afiliat, mercantil,
Tendințelor extrase din Lada cu
Amintiri.. fără fund.. domnul Al.Fl.
Țene nu este, nu a fost și nu va fi
singur! Concepțiile Domniei Sale
expuse argumentat în volumul-
document se însoțesc cu Pitorescul
Personajlor-Persoane care i-au
colorat sau întregit Existența, așa
cum vom vedea în Imagologia
desfășurată pe filonul pag.211-214.

Dar, cu intenția de a ne situa, și
noi, din modesta-ne privire, în
preajma călimarei țeniene, ca
produs al cordialului sentiment de
prețuire și frumoasă trezire a

sufletului, am lăsat, ca parte finală
a acestui Eseu Poematic-romanțat
cu Marginalii la o Lectură cu ..puls
bogat.. tocmai Capitolul Unei Vieți
văzute Referențial critic sau
biobibliografic desrîs în pagini de un
răscoltor de temător impuls pentru
un avizat, pag.189-210!

Ancorându-ne la un spirit demn
al timpului, Al.Fl. Țene, drept Faion
național-universal, ca un Sincretic
novator, avem încrederea că nu am
bagatelizat aceste câteva rânduri
despre preocupările și descinderile
în varii domenii,ci, ne-am oprit
Ceasul Treierii înspre Activitatea
profesională și literară, Aprecieri
recente, Aprecieri la omul și opera
lui Al.Fl.Țene,Premii naționale,Premii
internationale, Opera- 77 !!!

Este prezent ...

Referințe critice(Selectiv)... atât
cât să putem conchide că domnul
Al. Florin Țene este rezemat pe o
mare Instituție pe care și-a clădit-o
fără a i se prăbuși sau clătina
fundamentul ! Cu Norme înrăurite și
izvorâte cumpătat, cu adevărat, din
protectorul strat Aventurier al
ideilor! Cu Carte!

Mesaj extraterestru

*Cetățene al Uniunii Galactice, am primit scrisoarea ta,
așa că m-am grăbit să și răspund.*

*De fapt noi nu suntem chiar diferiți, Marele Univers
turnând în fiecare aceleași ingrediente și pastile neuronice
piramidale.*

*Școala pe planeta mea e de două feluri, Felul I și Felul
II. (Scuză-mi gramatica imperfectă, se știe că nu vorbesc
nativ terriana.)*

*Felul I) e cel mai spectaculos, pentru că elevii nu vor să
stea de bunăvoie la școală, așa că sunt trimiși cimpanzeii
dupa ei, să-i aducă. (La noi cimpanzeii sunt un fel de câini;
evoluția a fost un pic trunchiată !)*

*Fiecare cimpanzeu are 2 elevi, exceptând gradele
evolute, care au câte 3 elevi.*

*Cimpanzeul este legat cu lanțul, iar elevii trebuie să-l
însoțească până la școală, fără să atingă lanțul.*

*Odată ajunși la școală, lanțul este preluat de profesorul:
de serviciu, care-i leagă bine pe elevi cu acest lanț. Elevii:
nu protestează, pentru că așa se simt ei ocrotiți.*

*Și această treabă e zilnică, 8 zile pe săptămână, pentru:
că la noi săptămâna are 8 zile lucrătoare și o zi de umbră,
când soarele cade în grota licuricilor albaștri, unde se
reface cu scânteii de lavă argintie.*

*Felul II) îl reprezintă elevii blajini, care nu au aptitudini:
general acceptabile, ba, din contră, ei sunt niște blajini:
înveninați, subțiri la aripioarele nărilor, dar vizibil neciopliți:
pe la toate părțile identic - dorsale.*

*Pentru ei, microsferul învățământului colocvial a inițiat:
și a implementat o serie vastă de programe recuperatorii,
începând cu spălarea rădăcinilor de brusture striat și:
terminând cu arderea pe rugăciune a trântorilor din beznele:
benzilor inclusiv desenate.*

*Și acum, că ți-am prezentat sistemul nostru educațional,
te și invităm să devi un elev de prim rang, numit cel mai
adesea "mediocru", pentru mediile ortodioagonal- siropate,
pe care le poartă melodic și rezervat la mereu glezna:
stângă.*

*Îți zic, așadar: Moldamin !... la noi însemnând: Verde ca:
Noaptea !*

Ion Teodor Palade:

ÎNTÂMPĂRI DE LA GRANIȚĂ

Anton GAGIU

Zi de mai lungă, senină, tocmai bună pentru un control la frontieră, adică acolo unde se coace pâinea grăniceriei. Am ajuns la sediul unității în zi de sâmbătă înainte de a se lumina de ziuă. Am trezit șoferul din somn.

- Gata consătene, spun, ai dormit destul! Ai două minute să te îmbraci și să fii cu mașina pe alee! Micul dejun îl servești la prima subunitate la care ajungem.

- Am înțeles! Îmi răspunde consăteanul care făcea stagiul militar la cerere în unitatea în care eram comandant. Îl adusesem de la o unitate din vestul țării. Tatăl lui era rudă cu mama, purtau chiar și același nume. Nu se purta ca un protejat. Era harnic, politicos, isteț, iscusit doar cam... mâncăcios. Nu rata nicio posibilitatea pe unde mergeam de a se îndestula la bucătărie. Eram convins că se grăbește ca să fie cu mașina de serviciu pregătită pe alee așa cum îi spusese. Din unitate ieșeam pe un drum național și aveam două opțiuni: dreapta sau stânga. Adică puteam merge în control la subunitățile din stânga sau la cele din dreapta. „Cineva” din personalul de serviciu cu siguranță observa manevra și anunța subunitățile respective pentru a preveni... descoperirea unor nereguli.

- Cum zici Costele să facem ca să- i păcălim? Îl întreb pe șofer.

- Depinde unde vreți să mergem, a vrut el să- mi demonstreze că- i deștept.

- În stânga. Vreau să ajungem la frontieră.

- Atunci facem la dreapta cum ieșim, mergem până la pod, întoarcem, trecem pe la piață și ieșim la intersecția cu Cumpăna, iar de aici...

- Da, e limpede, ești deștept, spun. Așa facem.

După ce intrăm în Mangalia întreabă:

- Mergem direct în punct?

Era vorba de punctul pentru trecerea frontierei în țara vecină.

- Nu. Ne ducem spre Negru- Vodă.

După circa douăzeci de minute intram pe un drum de pământ care ne ducea într- un sat cu câteva zeci de suflete, cu mult înainte de Negru- Vodă. Aici aveam o subunitate cu probleme. Dar nu acesta era scopul meu, ci ostașii aflați în misiune, pe ei voiam să- i descopăr. Drumul spre frontieră cobora mai întâi, apoi urca pe spinarea unor văi sau pe coama unor dealuri, iar undeva în zare admiram răsăritul de soare. Da, îl vedeam pe el, zeul luminii cum se naștea din mare ca un bulgăre de foc, roșu- portocaliu, fierbinte, aproape nefiresc de parcă era acolo lângă mine încât aveam impresia că- l pot atinge cu mâna, sau că pot să- l dezmierd, să- l mângâi, să- l întreb ceva, să- i mărturisesc... dragostea mea. În luna mai natura din acel colț de lume este copleșitoare prin mister, frumusețe și colorit, mai ales prin acesta din urmă. Simțeam cum mi se oprește în gât emoția transformată în nod și parcă un imbold interior mă mâna să exult, să strig, să zbor spre înaltul cerului ca de acolo să privesc lumea și să mă minunez de splendoarea ei. Priveam casele modeste ale acelor locuitori dintr-un cătun uitat de lume: toate construite din chirpici (un „ciment” invenție românească, fabricat din paie de grâu, pământ argilos bătut bine cu picioarele, apoi uscat zile în șir la soarele dogoritor dobrogean), acele curți modeste delimitate de un simulacru de garduri de piatră care se găsea din belșug prin acele locuri.

Spun simulacru de garduri pentru că aveau doar câțiva centimetri înălțime, doar așa ca să marcheze ideea de gard. Am ajuns la jumătatea drumului. Drum însemnând o pârtie de praf pe pământ care cotea la dreapta și intra într-o vale largă, pășunea cătunului, apoi urca din nou pe dealul din fața noastră și el, drumul ne ducea la subunitatea de grănicerie ce- și avea locul pe acel deal doar la câțiva zeci de metri de linia de frontieră. Drumul pe care mergeam era plin de praf vara (așa cum era acum) și de noroi iarna, șase luni pe an, încât cu greu ajungeai la destinație, dacă nu te ajuta mijlocul de transport.

- Ce facem? Întreabă Costel văzând că ne apropiem de clădirea subunității și de abia se lumina de ziuă riscând să trezim grănicerii din somn, evident pe cei care se aflau în programul de odihnă.

- Nu intrăm, spun, ocolim prin stânga și intrăm direct pe drumul de control. Era vorba de drumul care mergea paralel cu fâșia arată de pe care era controlată integritatea acesteia, fie din mijloacele auto, fie de pe jos (cel mai adesea).

- Am înțeles! a spus consăteanul meu ostășește. Niciodată într-un an (cât a durat stagiul lui de militar în termen) acest ostaș nu a făcut trimitere la obârșia noastră comună

ca să beneficieze de favoruri. E adevărat, beneficia de permisiile la trei luni, dar nu întrecea niciodată măsura. Dincolo de aceste aspecte era un ostaș model prin ordine, disciplină și pregătire. Apoi după fiecare întoarcere a lui din permisiile mă trezeam cu câte un pachet de la mama, care nu uita niciodată să- i spună: „îi mai trimit și eu câte ceva, ca să nu mă uite, că și așa vine rar să mă vadă”. Și avea dreptate, nu reușeam s- o văd mai mult de o dată sau de două ori pe an cel mult. Numai pe ea, pe tata îl pierdusem chiar în primele luni ale deceniului nouă, iar acum își trăia singură bătrânețea cu gândul la mine, plecat departe de satul natal. Ea voise să mă păstreze acolo, la sânul ei, să mă facă popă, de aceea nu a vrut să semneze adeziunea ca să dau examen de admitere la liceul militar spunându-mi: „nu te dau eu mamă slugă la stat!” Dar până la urmă tot slugă la stat am ajuns, pentru că așa am vrut! Am ocolit subunitatea așa cum stabilisem și mașina s- a înscris pe drumul de control. Nu puteam vedea prea bine fâșia arată pentru că aceasta era în stânga mea, deci acolo unde era șoferul, dar priveam în față și așa fi putut distinge și eventuale urme, dacă ar fi existat. Am mers așa cu soarele strecurându-se însângerat spre nașterea acelei zile în spate și lumina dimineții de mai în față câțiva kilometri până când...Da, exact din direcția opusă a deplasării noastre pe drumul de control am văzut că veneau patru siluete. Spun siluete pentru că nu puteam distinge de la distanța care ne despărțea, dacă erau bărbați sau femei sau și unii și altele. Pe măsură ce ne apropiam de acele siluete, un gând îmi încolțea în minte, că spre noi veneau patru persoane care trecuseră ilegal frontiera din țara vecină. Și această impresie a devenit certitudine când am ajuns lângă... siluete. Erau patru cetățeni de culoare, înalți, bine făcuți, cu trupuri atletice care...

- Bună dimineața, spune unul dintre ei în limba engleză.

- Bună dimineața, răspund la fel. Încotro? Întreb.

- Spre Constanța, îmi răspunde același individ care ne- a salutat.

- Haideți cu mine, spun. Și eu tot acolo merg, și le fac semn să urce în Jeep-ul meu pe locurile din spate, erau doar trei locuri, dar se puteau înghesui patru până la urmă aici. S- au urcat. I- am făcut semn șoferului să întoarcă mașina. Am fi putut deveni pradă ușoară pentru aceste persoane. Eram dezarmați, nepregătiți pentru o luptă corp la corp la nevoie. Norocul nostru că eram îmbrăcați în civil. Chiar și șoferul avea un tricou și blugi, iar nu ținuta militară. Luoseseam această măsură tocmai pentru a mă ajuta la nevoie ca să pătrundă în anumite medii, uniforma ar fi bătut la ochi. Eram convinși că mașina nu le atrăsese atenția după culoare (era vopsită kaki) sau după număr (avea număr de armată), nu cunoșteau regulile noastre, speram, doar atunci pătrunseseră pe teritoriul nostru.

- Unde mergem? Întreabă Costel.

- Spre punctul de trecere a frontierei, spun. El a înțeles despre ce este vorba, anume că le vom preda pe cele patru persoane care trecuseră ilegal frontiera la grănicerii vecini conform procedurilor de lucru comune. De fapt ne-am și privit și ochii mei spuneau mai mult decât vorbe. Trebuia să- i trag de limbă, măcar să știu pe cine am reținut.

- De unde sunteți?

- Din Ghana, spune cel care- mi transmisese că merg spre Constanța.

- Da??

- Și cum ați ajuns în Bulgaria?

- Am venit din Turcia.

- Și unde vreți să ajungeți?

- În Germania.

- Toți?

- Da.

- Aveți pe cineva acolo?

- Da. Unul dintre noi are rude la Dusseldorf, a răspuns.

- În Ghana cu ce vă ocupați?

Răspunsul nu a venit imediat. Parcă ar fi vrut să se consulte cu ceilalți, dacă să spună da sau nu.

- Suntem sportivi, a spus până la urmă.

- Da? În ce domeniu al sportului?

- Doi suntem culturisti și doi boxeri.

Privindu- i mi- am dat seama care dintre ei erau culturisti, cei mai bine făcuți, era clar că ceilalți erau boxeri.

- Profesioniști?

- Da, mi- a spus. Deja începuse să- mi fie frică. Cum așa fi putut să mă apăr în fața unor astfel de oameni? Orice încercare era inutilă cu mâinile goale. În acel moment urcam o pantă, până ca mașina să ajungă pe coama ei motorul i- a murit.

- Ce este? Îl întreb pe Costel.

- S- a înecat motorul, îmi răspunde în timp ce cobora din mașină ca să facă pe mecanicul. A ridicat capota mașinii și a făcut o verificare frugală.

- Ei, care este situația? Îl întreb.

- E așa cum am gândit, filtrul de motorină s- a înfundat.

- Poți să remediezi?

- Da.

M- am liniștit doar parțial. Stația radio de pe mașină nu funcționa de ceva timp, deși transmisionitul îmi promisese de vreo săptămână că o va pune la punct, n- o făcuse însă. I- am privit pe cei patru de pe bancheta din spate a mașinii. Dacă ar fi dorit mă puteau strânge de gât în orice moment. Nici nu așa fi avut timp să opun rezistență la cum arătau, eram deja sufocat la câteva secunde după ce puneau unul dintre ei mâna pe gâtul meu. Pe Costel cred că nici nu- l luau în calcul. M- am uitat pe teritoriul statului vecin. La o distanță de câteva zeci de metri era o lizieră de salcâmi, căutam de fapt o localitate spre care să fug la nevoie. „Dar de ce să fug? Mi- am zis. Mai bine mor la datorie. „În sfârșit Costel a remediat defecțiunea. A pornit motorul și am plecat. Din vârful de pantă am zărit clădirea punctului de control pentru trecerea frontierei, ținta noastră. Era la distanță de câțiva kilometri, dar numai ce a apărut în raza mea vizuală ca reper fizic, mi- a dat puteri și mi- a tăiat frica.

Continuare în numărul viitor

POEME

Alin RADU

Iubito, la refren am să te vând

*Iubito, la refren să știi c-am să te vând,
Demult, la prima strofă eu te-am iubit cumva
Și recunosc acum, că m-ai găsit plângând,
Plângeam atunci vânduta ce-a fost 'naintea ta.*

*Îmi vând acum căldura din patul nostru strâmt,
Te vând la primul semn că m-ai putea iubi,
Îmi ești aureola ce-mi dă porniri de sfânt,
Și nici măcar iertarea nu m-ar putea opri.*

*Prin târgurile lumii, te-oi duce în curând,
Ne-om furișa în nopțe de legea care vrea
Corect să fie trocul acelora ce vând,
Căci n-am dovezi concrete c-ai fost numai a mea.*

*Și negustori șireți cu suflete de vată,
Sau hoțomani fluizi la tine s-or opri,
Cu degete flămânde mai vor încă o dată,
Să înfioare sânii fecioarei ce-i uimi.*

*Vom cântări cinstit și ne-om tocmi sălbatic,
Pe pulpele fierbinți ce nu mai au stăpâni,
Când am să-ți laud viața din ochii tăi apatici,
Simt mângâieri aceia ce văd a tale mâini.*

*Veniți săraci ai lumii, poftiți de dați năvală !
Cu gleznele subțiri se pare că-i de neam,
Sunt negustorul care pe sine se înșală,
Căci azi se vinde Eva ce l-a vândut pe-Adam.*

*Și culmea voluptății găsești că prețu-i bun,
C-am negociat cinstit și atât ai fi primit,
Sardonice râde Hermes, un râs de zeu nebun,
Când îmi clădesc averi pe cele ce-au iubit.*

*În punga cu noroc, acum te regăsesc,
Prin gologanii reci ce iar îmi dau fiori,
Sunt sigur că vreodată eu am să te plătesc,
Căci te-am vândut femeie, de-așa de multe ori...*

*Iubito, la refren cu dor am să te vând,
Că-n cea din urmă strofă, tu n-ai mai fost a mea,
Plâng amintiri din ochii ce i-am văzut plecând
Și deja vând iubita ce vine-n urma ta.*

Muzei mele

*Cu rochia pătată de iarbă și de vin,
Cu sânii sărutați de un tânăr derbedeu,
Cu buzele crăpate de ploi și de senin,
A piei de marinari miroși,
Miroși a sare,
Iar când te întorci râzând,
Târziu în patul meu,
Sunt obosit și dorm de atâta așteptare.*

*Pe unde ai fost, pe unde ai dus păcate ?
Și câte mâini fierbinți la pulpe ai îndemnat ?
Ți-s umerii mușcați de sărutări furate,
Porți frunze în păr și patimi,
Desfrâu dionisiac...
Cum de-ai găsit cărarea,
Cum de te-ai îndurat?
Să vii târziu în nopțe la patul meu sărac ?*

*Și cât te-am așteptat cu îmbrățișarea goală !
Și câte-am îndurat, privind la depărtări,
Mi-am pus pe umeri săruri și cicatrici și boală,
Să fiu în rând cu plebea
Ce te-a avut mereu.
Mi-am cumpărat păcate
Și le-am strigat prin zări,
Că poate vii mai des, să bei din vinul meu.*

*...
O, muză nemiloasă, amantă de poet,
Bacantă risipită prin sălile de bal,
Tresar înfiorat când te întorci discret,
Și-mi umpli visul tânăr cu măști de carnaval !*

FÂNTÂNA

Constantin POPESCU

Am fost de când mă știu, ca și tata, miner. De la o vârstă fragedă, însoțindu-mi părintele, am scormonit măruntaiele pământului, la început după carbune, apoi, după ce am plecat de acasă, după aur, cupru sau diamante, pe diverse meleaguri pe unde m-au purtat pașii de-a lungul vieții, în căutarea unui trai mai bun. Am încă o sănătate bună, deși, după atâția ani în adâncul pământului, lumina zilei e câteodată greu de suportat pentru ochii mei, obișnuiți cu semiîntunericul galeriilor și cu praful de minereu. Pulberi de toate felurile mi-au pătruns în plămâni, în piele și în oase, de parcă și eu ar fi trebuit să-mi primesc planeta în trup, așa cum mă primea ea pe mine. De la o vreme însă, oricât aş crede eu că m-am obișnuit cu munca asta grea, am senzația că n-o mai pot duce mai departe, ca și cum pântecul mamei-pământ, a tuturor, de altfel, m-ar simți ca pe o înghițitură greu de mistuit. Cred și eu, noi, oamenii minelor și nu numai, îi scotocim măruntaiele fără milă. Știu că acolo, jos, în pământ, nu se află infernul; dimpotrivă, e mult mai mult loc pentru el la suprafață, în plină zi chiar. Pe cei de acolo, din galerii, pământul îi primește cu o blândețe caldă, pe care noi, nu toți, o simțim. Tot așa, săpând în carnea lui, am început de ceva vreme să-i aud respirația domoală. Apoi, din ce în ce mai des și din ce în ce mai aproape, o tuse pe care o auzeam parcă în mine însumi, deși știam că e a mamei-pământ. Ortacii mei nu-i dădeau importanță. Râdeau și-mi ziceau că aud voci. Vocile inspirației,

ziceau ei și eu nu-i luam în seamă, dar, după cei peste douăzeci de ani în adânc, chestia asta cu vocea m-a făcut să iau hotărârea de a mă opri, de a lăsa mineritul pentru alții, mai tineri. Însă nu înainte de a fi coborât pentru ultima oară în cotloanele minei, în căutarea plămânilor planetei, pe care-i auzeam cât puteam de clar tușind cu adevărat.

Așa, într-o seară, la ieșirea din schimb, am rămas singur în galerie, ascultând atent. Intrarea în mină se închidea noaptea, ventilația se oprea până în zori și pentru câteva ore se făcea liniște deplină. Era o seară cu lună plină, când vocile camarazilor se îndepărtau, dar celelalte, care erau sursa glumelor lor, se uniseră parcă într-un cor. Nu mai era nimeni acolo, deși n-am exclus posibilitatea unei farse pusă la cale de ei. Ascultând, urmam instinctiv glasurile răgușite, ecourile pe care le revărsau galeriile pustii și care mă înfiorau. Eram deopotrivă trist și curios. Flacăra felinarului pâlpâi și am rămas deodată în întuneric. Nu fusesem suficient de prevăzător să iau cu mine altă sursă de lumină, dar, din pricina beznei, auzul îmi deveni mai ascuțit. Respirațiile mi se uneau cu cele ale pământului. Nădușisem și îmi era sete. Am luat o gură de rachi din plosca pe care o aveam întotdeauna cu mine acolo, jos. Nu eram singur, simțeam asta cu certitudine, dar prezența ce mă însoțea nu se lăsă văzută, nici nu aş fi avut cum, fiindcă era întuneric. Pipăiam pereții unor galerii neexplorate sau lăsate în paragină. Scânduri putrede și umede păstrau tunelele încă nesurpate, dar aerul se putea respira. Șobolanii sau poate alte lighioane îmi dădeau târcoale în adâncurile rămase în părăsire, deși nu mă temeam de ele. Curenți de aer îmi răcoreau fruntea și eu i-am urmat, călăuzit de o chemare venită din adânc. Apoi, după pași nenumărați prin galerii care se lărgeau – îmi dădeam seama de asta din ecouri și curenții de aer – am simțit că încep să urc și că nu mai era decât un singur tunel de străbătut până la nu știam care capăt. Hotărât, zărind o

geană palidă de lumină, am pășit înainte, fără a uita gândul că timp de atâția ani nu fusesem decât o înghițitură amară pentru măruntaiele bietului pământ.

Urmam lumina palidă a tunelului, care părea să coboare odată cu mine din cerul către care urcasem greu din subsoluri uitate. Lumina creștea cu fiecare pas pe care-l făceam și izvora dintr-o pardoseală strălucind la fel cu cea mai netedă oglindă posibilă, cum e poate numai cea cosmică, singura oglindă a consecințelor din univers. Lăsasem în urmă noroiul din mină, umezeala și răcoarea care mă pătrunsese. Am ajuns într-o sală mare, rotundă, lipsită de plafon, cu o fântână și statuia unei zeițe necunoscute în mijloc. Ziduri de piatră, înalte, închideau castelul acesta fără alte intrări din afară. Îl simțeam a fi ascuns între copacii bătrâni ai unei îndepărtate păduri, greu de descoperit. Sunetul apei curgând lin, lucitoare de stele, era singura muzică pe care o auzeam și zâmbetul parcă etern al statuii dăltuite în piatră albă, șlefuită, îmi părea de-a dreptul amețitor. Am pus surpriza asta pe seama emoției și oboselii.

În urma mea se închise, fără să bag de seamă, fără zgomot, ușa pe care intrasem, chemându-mă după îndelungate căutări; ușa care, odată închisă fără știrea mea, mă rupsesse de un întreg trecut pe care-l purtasem ca pe o povară mulți ani. De jur-împrejurul sălii de sub cer zării alte douăsprezece uși care, deși închise în orfevrăriile lor de argint bogat, strălucitor, mă chemau prin semne care-mi păreau încărcate de o magie străveche. Știam însă că abia aici evadasem din trecut. Nu-l mai aveam; păstram numai cicatricile unor răni nevindecate, din vremea când zeii tăceau cu desăvârșire și când rugăciunile încă se rosteau în cuvinte. Ajuns acum până aici, nu aveam decât un cer de stele deasupra și altul - același - așternut la picioarele mele, oglindindu-se în lumina care curgea ca un izvor blând. Pluteam lin, fără să simt oboseală

și greutate, către zeița fântânii, plămădită în sala rotundă de mâinile binecuvântate ale cine știe căruia geniu necunoscut. În sala aceasta largă, imensă, nu mai simțeam apăsarea unui trup, după nesfârșitele treceri prin greutatea picioarelor, ale mâinilor și câteodată, destul de des, parcă prea des, ale frunții. Ochii mei nu se acoperiseră încă de ceața uitării celei veșnice; îmi aminteam de oamenii-meduze din mlaștinile de pe drum, de oamenii-șobolani din subsoluri, de oamenii-tigri, de oamenii-lupi, întâlniți prin birourile și instituțiile planetei mele, și a lor, de altfel, îmbrăcați ca și mine, vorbind ca și mine, fără să izbutească să-mi spună nimic. Foarte rar, de oamenii-oameni, ca și cum ar fi fost o specie pe cale de dispariție. Și, oricât de bine știam eu că și acolo fusese cândva primăvară, ei încă nu vedeau. Forme noi în tiparele vechi ale vieții, ei nu puteau ști cum soarele descătușase atunci pământul și mugurii din ghearele înghețului, care părea nesfârșit și atotputernic. Da, fusese și pentru mine primăvară, în anii de demult, acum din ce în ce mai mici, mai mărunți, pe măsură ce se adunau în urma mea, ca vagoanele unui tren lung. Anii nu mai aveau durată unei singure zile pentru un nou-născut, de exemplu, și aveam senzația sigură că trenul meu ajunsese la destinație, că aici trebuia să se oprească pentru vecie, odihnindu-se, iar ei trebuiau să treacă peste largi baraje de timp, dincolo de care eu izbutisem totuși să trec, mai departe, mereu mai departe. Mă vedeau, mai mereu, însă nu și aici. Mă căutasera și mă vânseră cu toții la fel, dar eu scăpasem întotdeauna, până acum, până în locul acesta unde nu mai existau cuvinte și muzica nu mai era aceeași. Îmi lăsaseră din belșug amintirile lor, ca pe singurul lor reflex, ori de câte ori mă întâlneam: gheare, dinți ascuțiți, mușcături și lovituri și furii fără sfârșit, mereu aceleași, reînnoite în fiecare primăvară. Cuvinte care se însemnaseră pe pielea trupului meu, îndemnându-mă totdeauna să plec. Semnele rămăseseră numai acolo, nu și în spirit, pe care ei îl voiseră ca pe cea mai rară și dulce hrană, ca pe cel mai jinduit vânat, căutându-l dedesubtul hainelor mele de carne, la fel cu a lor; reușiseră să-mi sfâșie numai pielea, ne-fiindu-le îngăduit să ajungă la ceea ce ei nu puteau recunoaște, ci doar adulmeca. Era cât se poate de simplu: nu-mi puteau lua ceea ce eu le dăruisem, de parcă semințele lucrării mele pentru ei căzuseră pe un ogor sterp, fără a rodi. Deși erau lacomi și iuți în mișcări, ei nu mă puteau prinde. Fusesem totdeauna în mișcare, cel mai adesea una rotundă, ca sala în care ajunsesem. Înțelegeam asta abia

acum. Anii mei, vârsta mea, lungile veacuri pe care le trăisem în adânc, nu clintiseră stelele oglindite aici decât cu mici fărâme, cu imperceptibile firimituri de spațiu și timp. Era liniștitoare această înșelătoare certitudine a cerului, mai ales în nopțile lungi, cu lună plină, când zeii tăceau. Încă mi se păreau nemișcate, din perspectiva clipelor mele scurte, atât de apăsătoare prin numărul de vagoane ale trenului meu, căruia nu-i mai puteam zări locomotiva, nici gara sau semnalul pornirilor. Știuseseam dintotdeauna că nu este așa. Ei erau oamenii-tigri, oamenii-meduze, oamenii-șobolani și alte specii de oameni, dar eu nu iubisem niciodată clasificările, cu atât mai mult cele umane. Oricât de multe veacuri le-aș fi vorbit eu în felurite semne, obosisem căutând, la rândul meu, o cât de mărunță formă de înțelegere în aceste făpturi zidite în trupuri fabuloase, complexe până la perfecțiune, fără ca ei să fie conștienți de asta, dar bine cunoscute mie din călătoriile pe meleagurile anilor și ale planetei, din vise pe care ele, ființele acestea stranie, pe care poate chiar eu le plămădisem în somn, mi le întinseseră drept capcane. Știu bine că nu poți visa decât ceea ce cunoști deja. Vise pe care oamenii, pe jumătate ceață și pe jumătate cruzime liberă, instinctivă, mi le trimiseseră ca pe niște săgeți otrăvite, ori ca pe cântece ademenitoare, hipnotice. Ca pe cântecele sirenelor, deși ei nu sălășluiau în ape. Da, le ascultasem chemarea, cântul trist, împărtășisem odată cu ei setea și foamea nemărturisite, le urmasem fără teamă de riscuri. După mine, pentru mine au venit ei, până am hotărât să tac, mulțumind tuturor graiurilor și cuvintelor pământului, pentru că-mi fuseseră dragi și mă ascultasera cuminiți și supuse și să merg mereu înainte, dincolo de orizontul barajelor de timp, sursa tuturor dramelor omenești.

Am ajuns, în sfârșit, deși nu există sfârșit. Mă odihnesc pe marginea de sub stele a statuii zeiței necunoscute, privind pe rând, curios încă, cele douăsprezece uși, așezate circular alături, care mă așteaptă după o călătorie istovitoare și dureroasă. Mă întreb care din ele e ușa camerei păcii, care e ușa care deschide camera mărturisirii, a tainelor, a liniștii sau a expresiei. Și încă atâtea altele. Semnele magiei celei vechi se vor a fi deslușite și abia acum și aici mă simt în stare să le cunosc. Ascult liniștit poezia pură a izvorului nesecatului fântâni și mă gândesc că am destul timp să aleg, pentru că aici timpul adoarme odată cu mine.

Ferește-te...

*„Ferește-te din calea celui rău!”
Așa mi-ai spus când ai plecat din viață
Și n-am uitat de-atunci cuvântul tău
Ce mi-a rămas de-a pururea povață!*

*Ca un creștin adevărat îndură,
Nimic din ființa ta nu se clintește,
Nu fi ecoul celui ce te-njură,
Nici bumerangul care te lovește!*

*Totul ce-i al tău e pus deoparte,
Pe Dumnezeu nu-i cine să-l învingă!
Și sufletul din tine-i fără moarte,
De el nu poate nimeni să se-atingă...*

*Ferește-te din fața celui slut
Pe drumul care duce înspre vamă,
Porunca ta, din aer și din lut,
N-am s-o uit în veci, slăvită Mamă!*

Nicolae NICOARĂ-HORIA

COLAJ LIRIC

Poezia Săptămânii ITHACA

Germain Droogenbroodt

Poate începe iar oricând

Tocmai o înmormântasem pe mama
după ce mă prinsese-n cimitir o ploaie
de schije
pușca fratelui meu le-o înapoiase
soldaților
după ce mi-l aduseseră-ntr-un cearcaș
terfelit
după ce flăcări văzusem în ochii
copiilor mei
ce se-ascunseseră în pivnița cu
șobolanii scârboși
după ce ștersesem cu o zdreanță fața
unei bătrâne
temându-mă că aș fi putut s-o recunosc
după ce văzusem un câțeluș înfometat
lingându-și rănila la un colț de stradă
după toate acestea
aș fi vrut să scriu poezii cum scrii
reportaje la știri
atât de goale și de irelevante încât
imediat le-aș fi uitat
din clipa-n care cineva m-ar fi întrebat
într-o doară pe stradă
de ce scrii poezii ca un reporter blazat
de la știri?

Goran Simic, Bosnia-Sarajevo (1952)

Traducere: Germain Droogenbroodt și
Gabriela Căluțiu Sonnenberg
din: World Poetry, Almanac 2010, publicat de
by Hadaa Sendoo, Ulaanbaatar, Mongolia

Deodată, totul s-a bifurcat

Deodată, totul s-a bifurcat.
Ferata cale-a ploii (vii !)
spre zori ne-a dus, în timp ce te-am
visat,
întreg pământul în nesomn trăia,
și generații de copaci s-au înclinat,
iar norii-n ceruri s-au luptat,
și inspirația extravagantă
în noapte s-a însușelețit, și ne-am
iubit.

Olexandre Korotko, Ucraina (1952)

Traducere: Germain Droogenbroodt și
Gabriela Căluțiu-Sonnenberg

Fântâna cu opt jgheaburi

Opt guri
într-un perete ocru
alimentate
ca printr-o minune
de un bogat izvor
la care pelerinul
– își pleacă fruntea

palmele-ntinzând în smerită
rugare:

tu pură apă limpede
alină-mi, dacă poți, nu numai
setea care mă-ncearcă acum.

GERMAIN DROOGENBROODT, din
„Efemera floare a timpului”
Traducere: Gabriela Căluțiu Sonnenberg

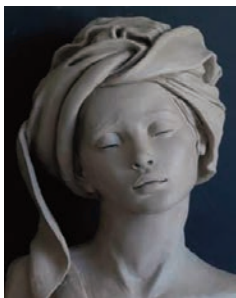
Cu aripi de foc până la exterminare

Vreau în toate zările să cânt,
Vreau un leagăn captușit cu pene,
Vreau printre stîngii un petec de
cer,
Vreau în gura mea să roiască albine
o mie,
Vreau trupul să-mi miroasă a lut și
a iasomie,
Vreau limbi de flăcări să-mi fumege
tălpile,
Vreau să-mi răsfir învelite-n penaj
coatele,
Vreau să le schimb pe aripi
ciocârliei
în zori de zi.

Karo Castro, Chile (1982)

Traducere: Gabriela Căluțiu Sonnenberg
din: „La mujer gallina” (Femeia găină),
Ediciones Balmaceda, Santiago de Chile
2016

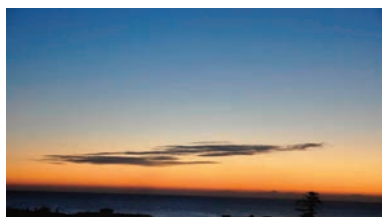

Cine luminează

*Când mă privești,
ochii mei sunt chei,
zidul are secrete,
frica mea cuvinte, poeme.
Numai tu faci din memoria mea
o fascinată călătoare,
un foc neîntrerupt.*

Alejandra Pizarnik, Argentina

Traducere Germain Droogenbroodt –
Gabriela Căluțiu Sonnenberg

Peste mare, un nor...

*Peste mare - un nor marmorat,
Pe mare - un vapor argintiu,
În mare - un peștișor galben,
Pe fundul mării, alge albastre...*

*Pe mal, un bărbat
despuiat,
nemișcat
cugetând:*

*Nor să fiu
sau mai bine vapor?
Pește, mai bine
sau poate o algă?*

*Nu, drag băiat:
ce-ți trebuie ție, e să fii marea,
cu nor și vapor, cu alge și pești.*

NÂZIM HIKMET, Turcia (1902-1963)

Traducere Germain Droogenbroodt –
Gabriela Căluțiu Sonnenberg

Așteptând

*Ca seceta, ploaia
ca un înfometat, hrana
ca un naufragiat, salvatorul
ca un muribund, învierea...
te aștept.*

H.S. Shiva Prakash, India

Traducere: Gabriela Căluțiu Sonnenberg
de: "Like Earth to Stars", (Poems 2008-
2014)

Cântă-mi melodia iubirii adevărate

*mult timp rămase piatra
tăcută, nemișcată
la margine de drum,
fără a scruta înaltul,*

*fără un sunet,
fără loc,
fără cuvinte
lipsite de premeditare,*

*poveștile, și ele,
au rămas
fără povestitor
s-a scris despre o țară
lipsită de iubire,
lipsită de-adevăr;*

*de-ar fi să fie numai un răspuns,
atunci te rog să-mi cânti
doar al iubirii cânt
pentru-o femeie, nu pentru o țară!*

Hatto Fischer, (Germania 1945–2017)

Traducere: Gabriela Căluțiu Sonnenberg

Odă Pădurii

*Îți mulțumesc, pădure, că ochii
mi-i înapoiezi
chiar și în timp ce-i țin strâns
închiși,
odihnindu-mă-n în iarba
poienilor tale.*

*Pentru rostul pe care-l dai
mâinilor mele
să mă pot agăța de brațele
tale-rădăcini,
când pământul îmi fuge sub
picioare.*

*Pentru că mă-nveți să-mi
stăpânesc acea teamă
când ies la plimbare prin miezuri
de noapte
printre sunete pe care nu le știu,
scoase de făpturi cărora nu le
văd*

*decât ochii răsărind
ca mici luni pe cerul
din scoarță de negru vârtos,
scrutând acel suflet pe care tot eu
am uitat că îl am.*

Pietro Berra, Como, Italia

Traducere Germain Droogenbroodt –
Gabriela Căluțiu Sonnenberg

Sens și efect în poemele lui Slavco Almăjan

Florian COPCEA

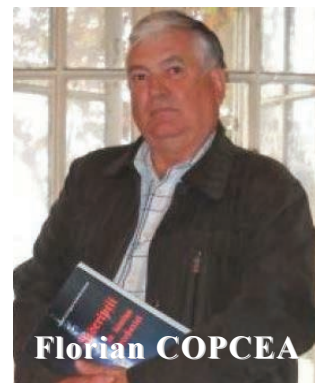
Universul poeziei lui Slavco Almăjan nu ni se dezvăluie în cuvintele ce îl compun întrucât semnificația acestora constă în deformarea și dematerializarea realului. Explicația stă în faptul că oricât de estetizate ar părea, structurile insolite ale poemelor din volumul recent – Un pește a sărit din acvariu (Ed. Libertatea, Panciova, 2017), se dovedesc a fi, mai ales, o operație pe text deschis, demers funciarmente deconstructivist, continuator al tendințelor de desăvârșire a operei prin denunțarea miturilor existențiale, întâlnite, de altfel, și în Fotograful din Ronkonkoma (Ed. Libertatea, Panciova, 2009) și Mansarda de Vest (Ed. Libertatea, Panciova, 2012).

Avem în poetica lui Slavco Almăjan, etalată emfatic, un indubitabil experiment care, mereu supus inovării, ne oferă simbolurile sacre ale ficționalizării nonfictionalului, cele care îl detașează net de generația moderniştilor literaturii române din Serbia: „Mă întreb/ Ce fel de om sunt eu când scriu poezii/ În loc să duc sacii de grâu la moară/ În loc să sparg lemne în spatele casei// Viitorul nu-mi va ierta intenția de a fi cu manuscrisele/ Cu fantezmele cu natura nonșalantă a amintirilor// Cei din jurul meu consider că va veni o vreme/Când nu vom mai avea nevoie de vis/ Nici de cărți// Așadar nu ne mai învățați să ne bucurăm citind/ Învățați-ne să schimbăm apa din acvariu/ Deoarece peștele de aur alb/ De

azi înainte nu ne va mai promite o viață mai poetică” (Manuscrise și fantezme).

Mitogeneza și Creația, cele două elemente fundamentale în jurul cărora poetul își exercită puterea de seducție, conferă sens și efect textului și asigură, de îndată, o imagine concretă impredictibilului, împrejurare în care obiectul poetic semnalează prezența noțiunii de artă: „Omul-carte-de-ieri sosise ultimul/ Îmi făcuse cadou câteva cuvinte alese/ Zise că biografiile noastre trebuie scrise cu cerneală vegetală/ Deoarece intrăm rapid în epoca deconstrucției” (Vânzătorul de măști), sau: „Duminică te vei trezi din vis bine dispus/ Oxigenat/ Cu o cheie de aur pe o masă rotativă// Cu cheia vei deschide sertarul cu efecte asupra imaginarului// În sertar vei găsi acest poem/ E poemul tău/ Îl poți semna/ Și-l poți arăta iubitorilor de poezie/ Înainte de dejun” (Aperitiv).

Dispoziția, să-i zicem ludică, îl strămută pe creator dintr-un spațiu liric polifonic-intertextual, auctorial, extradimensional chiar, într-altul interiorizat, misterios, profund, reciclat, fiindcă, nu-i așa?: „Versul așteaptă în fața porții/ De parcă ar fi prietenul omului/ În copilărie prin poarta casei intrase taurul/ Roțile de la trăsură/ Rogozul umed// Versul ascunde ceva/ Ascunde copilăria/ Crezând că viața de azi este mai aromată și mai

diagonală// Timpul trece și noi nu vom afla cine a bătut la poartă/ Ce s-a întâmplat cu taurul cu trăsura/Nu vom afla dacă rogozul s-a uscat între timp/ Nu vom afla unde era ascunsă copilăria în vers” (Treburile urgente).

Delirul lui Slavco Almăjan, cu totală sa capacitate de sublimare, este un pretext dificil de definit, dar care, totuși, ne îngăduie să fim de acord cu realitatea: „Totul e trecător precum o inspirație/ În cartea deschisă pe masa de palisandru se află lecțiile de tinerețe/ Gloriosul trecut al amintirilor dizolvate într-un pahar de whisky// Lumea se află la distanță deși gândirea se dilată peste tot/ Misterul vieții nu are nevoie de tine el strică jocul demascat/ În timp ce suspiciosul rezistă ca și artistul flămând al lui Kafka” (Mondo mutato).

Cuvântul și poemul sunt, așadar, în inconfundabilele creații din Un pește a sărit din acvariu, pe care le considerăm a face parte dintr-un labirintic poem, devenit un potențial perpetuum-mobile liric, sunt toposurile dovedite ale unui

imaginar dedoxificat de non-ficțiune: „Acum e clar/ În locuința mea trăiește o pasăre exotică/ În fiecare zi rupe din cărți câteva cuvinte/ Mănâncă idei metafore istorii sentimentale// S-ar putea să mă trezesc fără bibliotecă/ Chiar fără entuziasm// În cazul acesta/ Lucrurile vor deveni mai insuportabile/ Și mult mai distanțate de viața reală// Va fi nevoie de o explicație imediată/Pentru a ști dacă merită sau nu/ Să alungăm pasărea din acest poem” (În cazul acesta). Așadar, trăsătura postmodernă care caracterizează poetica lui Slavco Almăjan certifică viziunea eshatologică a unui sens spiritual ascuns și invers, el indicând un adaos organic la retorica recurentă a discursului poetic. Ultima observație are punctul de plecare în constatarea lui Roland Barthes (Romanul scriiturii, Ed. Univers, București, 1987) potrivit căreia textul, acum, aici, „mitema” cărții poetului român, „nu-i altceva decât șirul deschis al focurilor limbajului”. Slavo Almăjan, renunțând la jocurile poetice comune, își focalizează liniile de forță ale științei de a crea lumi metafictionale către „o operă de imaginație” (Lee Eisenberg), singura în măsură să-l facă nu atât de celebru, pe cât de original, și tot mai departe de modernismul tradițional.

Cu alte cuvinte, asistăm la un process în care „plăcerea textului e clipa” în care eul poetului „își va urma propriile idei” (Roland Barthes). Pentru Slavco Almăjan adevărul este „reduc la simpla realitate” (Texte care cresc), motiv suficient să ne amintim că „e cazul să medităm asupra acestui neobișnuit fenomen/ și să ne întrebăm dacă lucrurile

neobișnuite/ depășesc felul de gândire obișnuit”.

Această situație a Ființei (aceasta văzută în sens heideggerian) înăuntrul logosului poemului, supus definitiv exotismului lingvistic, exprimă esența cuvântului al cărui rost, abscons, nu poate fi altul decât să trezească în cititor dorința expresă de a cunoaște funcția și logica frumosului din poezie: „Celălalte zile se hrănesc cu sentimente/ Cu amintiri cu iluzii de tot felul/ Se transform în pânză de păianjen/ Urcă și

coboară/ Laudă și modifică textul// Dacă nu ești creator de surprize/ Atunci ești trecut prezent viitor/ Ești cea de-a treia zi conceptual diferită//Prea puțină neliniște/ Pentru această trecere a poemului/ Dintr-o sală de așteptare/ Într-o bilă de aer în care pătrunde altă bilă” (Trecutprezentviitor). Din această perspectivă trebuie „anatomizate”/ decodificate poemele din recentul volum Un pește a sărit din acvariu.

Nu mai încap dubii, Slavco Almăjan are propriul său stil de întemeiere a bazelor unei „lirosofilii” (simptomatice, în plin avânt al postmodernismului) centrată pe videopoeme, unde simbolurile existențiale ale lumii, parțial dominată de suspansuri, sunt împinse până la frontiera

verosimilului, adică în „pivnițele ființei”: „...Dacă stai și te gândești ce se întâmplă în jurul tău/ Vei înțelege că această lume e în afara poeziei/ Chiar în afara cerului deschis// Nu te neliniști/ În curând vom renunța la sensul ascuns al lumii alegorice/ Poemele mele bine educate vor deveni aproape imposibile// (...)/ Realitatea se va adapta textelor noi/Reînnoirii versului orizontal/ Mergând în vârful picioarelor/ Spre serpentinele dintr-un alt vis” (Lumea în afara poeziei).

Poetul dispune de o tehnică specială în scrierea poemelor. Asemeni unui alchimist el transformă, demetaforizând, desigur, cuvântul-idee în valoare absolută. Poemele devin, astfel, într-un înfrereal de-a dreptul mitic, meditații asupra filozofiei vieții, aceasta din urmă, identificabilă în toate poemele cărții Un pește a sărit din acvariu, constituind propria sa hermeneutică axiologică. Pentru a lămuri cât mai bine cititorul asupra cosmosului creat din haos al poetului universal, care este Slavco Almăjan, vă propunem, spre lecturare, un edificator (în contextul tezei dezvoltată mai sus) fragment din poemul Transformarea peisajului interior: „Aproape nu-mi venea să cred/ Prezentul dispăruse din fața mea/ Ceea ce am văzut/ Nu era decât o pată de vis/ Crescută în profunda mirare a vieții alternative// Viitorul poeziei nu e o idee abstractă am zis atunci/ Glasul îmi era schimbat/ Fragilitatea atipică a textului mi-a aruncat nisip în ochi”.

Dezamăgiri perfecte

greoi – am tot privit răsăful vieții:
nicicând n-a luat în seamă pofta mea
poet bizar și gingaș ca mistreții
mi-am fost făcut din soartă – mahala

e drept că-s obsedat de Norduri și de cețuri
dar aș fi vrut să trag și-o dușcă de rachiu...
nu - eu interzis sunt - crunt - de la dulțețuri
silit să par un filosof sanchiu...

...la ce să număr felinarele pe poduri?
de ce mi-aș năzări o zână – dinspre bezne
că vine spre un urs ce-nghite noduri?

...e greu să nu mai speri – să mori e lesne...
...și tot făcându-mi socoteala vrăjilor - în toate
simt gerul că-mi pictează fruntea:
„nu se poate”...

Incognito autoimpus

...și boli – și rele – și-amânări de viață
păcate seci – păcate-mbortoșate
minciuni cu rost – măști mii lipind pe față
crime din plictiseală – vise-asasinate

precum un stol de muște se strâng toate
drapează-ți îngreșător funta:
contur nu ai – oricât ți-ai da silința
s-alungi din juru-ți cețurile mate

dar sub mormanul hâd – care ți-e chipul?
prin tine ce-a vrut El – oare – a spune?
răspunsul – de l-am ști – ar fi minune...

POEME

Andrian BOTEZ

...minunea o sugrumă – astăzi – „cipul”...
...și-așa migrăm – din ceață spre tăcere
iar scrisu-i bălbăit – slovele-aptère...

las în urmă sfânt văzduh
nu bociți toți cu năduf:
nu m-am născut pentru mine
ci s-aduc în car lumină

Nou colind de început

...cântă cucul jos în vale
eu m-am tot pornit pe cale
și de nu-s – și de n-oi fi
lutul mi s-a primeni

cu fluturii am zburat
lutul mi s-a luminat:
am pus rană lângă rană -
și-am topit mai mult de-o iarnă!

răstignit-ai răstignit
pe mine m-ai fost găsit:
stăm pe cruce – amândoi
munte de raze – cât doi

rază rană – rază rană
vei fi price și dojană
rană rază – rană rază
munții lumea luminează

...cântă cucul sus – în deal
lumi trec valul după val
lumina de min' s-agață
în colind – o nouă viață

pe-unde inorogi albesc
am învâțat să orbesc
numai Harul să-l zăresc
numai pe Crist să-l gălesc

bucium sună a plecare
dumic zare după zare
până la heruvii-n zale
de-unde nu mai este cale

car de stele și de cruguri
umple ceru-ntreg de pluguri
ca să are nouă brazdă:
pentru asta – Crist e-n caznă

prunc a fost – acum e pisc
corbul ți aduce-n plisc
apă moartă - apă vie...

...de-aici – Cartea mea se scrie!
...apă vie – apă moartă
Cântul poruncește-n soartă!

e Hristos – Cântec Colind
nu mai trecem zgribulind
ci trecem - vrăjit – în strune
și cu rele – și cu bune

...ne primiți – nu ne primiți
toți - voi - fi-veți izbăviți
căci păcatul-cucurvaie
Crist îl 'nalță în văpaie!

bocăneli se aud dinspre fiecă groapă...
...suntem triști și-apăsăți –
ne căim cu-ndoială
dar cu Alba Stihie nu faci târguială!

LEONARD - PRINȚUL OPERETEI ROMÂNEȘTI

Hedi S. SIMON

Prietenul faimosului cântăreț, Stelian Ionescu-Anghel, și-a asumat responsabilitatea de a scrie adevărul adevărat despre cariera glorioasă și viața strălucitoare, dar totodată tragică a neasemuitului tenor, în cartea intitulată „Astă-seară cântă Leonard”. Biografia romanțată a cântărețului, cea mai bună și autentică dintre toate încercările ulterioare ale altor biografi, a fost scrisă cu dragoste, admirație și caldă prietenie de către un om apropiat, care a cunoscut în amănunt tinerețea grea, lupta înverșunată a cântărețului de a pătrunde în lumea artei și, în sfârșit gloria desăvârșită cucerită de acesta numai datorită marelui talent și a unei munci căreia i s-a dedicat în totalitate. Pe lângă viața lui Leonard, dar și paralel cu aceasta, autorul cărții ne introduce în istoria teatrului muzical românesc, cu toate greutățile formării, consolidării și recunoașterii sale ca făcând parte integrantă din cultura națională. Mai mult decât atât, alături de Leonard în drumul greu spre realizarea artistică, facem cunoștință cu mulți alți viitori artiști recunoscuți ulterior în viața muzicală, care au cunoscut aceleași obstacole în permanenta zbatere pentru existență și pentru glorie. Ni se vorbește în carte și despre V. Maximilian, Niculescu -Buzău, G. Niculescu-Basu, Florica Cristoforeanu, Tony Bulandra, Gh. Storin, ca și mulți alții pe care generația noastră nu s-a mai bucurat să-i admire. Dar știm că toți au fost alături de Leonard pionerii teatrului românesc de la începutul sec. XX.

Leonard s-a născut la Galați ca unic fiu al mecanicului C. F. R.-ist Constantin Naia și a frumoasei sale soții Carolina, o vieneză bălaie pe care viața sau rătăcirile unei inimi înrăgostite a adus-o în acea periferie gălățeană. Vocea ei drăgălașă care umplea casa cu triluri desprinse din valsurile vieneze, ca și iubirea nețărmuită față de bărbatul și băiețelul ei, a fost de fapt moștenirea pe care Leonard a primit-o de la mama sa: dragostea pentru muzică. Căci mama l-a părăsit prea devreme din cauza unei cumplite boli de plămâni, iar copilul lăsat de capul lui, a preferat jocurile, de-a teatrul, împreună cu prietenul său Vladimir Maximilian în locul frecventării orelor la școală. Foarte devreme a luat calea teatrelor care treceau prin Moldova în turneele de iarnă, fiind fascinat de luminile scenei. În colectivul artiștilor plecați în turnee Leonard a cunoscut pe profesorul de canto Theodor Popescu, un cântăreț cu succese la „Scalla” din Milano și pe un profesor de vioară italian cu o îndelungată experiență didactică. Amândoi au descoperit un talent înăscut la tânărul Leonard, de care s-au ocupat cu toată seriozitatea. Și elevul lor a depus eforturi mari studiind canto clasic, dar totodată urmărirea și viața artistică din capitală cu mare interes. Cu atât mai mult cu cât s-a reîntâlnit cu prietenul său din copilărie, V. Maximilian, deja student la Conservator. În ziua când directorul Nicu Poenaru, și-a reorganizat trupa, el a angajat doi coriști: pe Leonard și pe Niculescu-Basu – care au devenit prieteni nedespărțiți pentru tot restul vieții.

Descrierea primelor turnee prin orașele din Moldova este un amestec de umor tineresc cu o profundă tristețe față de condițiile greu de suportat, în care tinerii artiști au realizat spectacole în săli aproape goale, deoarece frigul iernilor geroase alunga spectatorii. Lipsind incasările, nu erau nici bani pentru salarii, iar artiștii nu puteau să-și achite cazarea sau o singură masă pe zi. Numai optimismul lui Nicu Poenaru și tinerețea robustă a actorilor au învins condițiile vitrege ale acelor stagiuni nefericite, mai ales cea din anul 1904, când lipseau și banii pentru biletele de călătorie spre București.

Cele relatate mai sus fiind doar un singur exemplu trist din viața oamenilor de artă ale acelor vremuri. Schimbarea în bine s-a produs pentru toți abia după întoarcerea la București datorită angajării trupei întregi de către compania „Constantin Grigoriu”, renumită deja în lumea artistică și cu o stabilitate economică apreciabilă. Spectacolele se jucau la Teatrul Liric, iar vara la Grădina Oteteleșeanu. Repertoriul era mai vast, cuprinzând operete și opere vieneze, pariziene și italiene. Ca de

pildă „Voevodul țiganilor”, „Vânt de primăvară”, „Suzana”, sau opere ca: „Traviata” și „Povestirile lui Hoffman”.

Primul succes mare Leonard l-a obținut înlocuind pe un coleg bolnav, tenorul Bărcăreanu. Publicul entuziasmat a descoperit un nou talent de mare valoare, iar acest moment a marcat începutul unei deosebite cariere artistice. De acum înainte Leonard era o stea și în capitală, care emana farmec fizic, seducția gestului, fascinația privirii, dar mai ales o voce inegalabilă. Cariera sa a fost fulgerătoare,

devenise o stea urcând mereu pe calea ascendentă până la capătul unei vieți pe cât de glorioasă, pe atât de dureros de scurtă. Tânărul cântăreț a cuprins în repertoriul său o largă paletă de roluri, incluzând de

pildă „Paițe” de Leoncavallo, „Povestirile lui Hoffman” de Offenbach, „Traviata” de Verdi și încă multe alte roluri de tenor adorate de public, alături de partenere la fel de vestite ca Elena Theodorescu sau Florica Cristoforeanu. În ciuda numeroaselor roluri de operă interpretate excelent, Leonard a rămas în memoria colectivă pentru toate timpurile „Prințul operetei românești”, și cel mai iubit și după cum s-a exprimat Tudor Mușatescu „cel mai glorios dintre trubadurii scenei românești”!

Un copac undeva, cândva...

Ion Iancu Vale

Se înalță uriașul copac. Cu sfidătoare semeție urca spre înalt. Tulpina lui de fildeș străpungea aerul încărcat de sunete și rezonanțe siderale. Babel „vegetal”, coroana imensă și stacojie sprijinea bolta albastră, nesfârșită a cerului. Îngeri căzuți, transparenti și agili culegeau hulpavi fructele coapte ale copacului. Carnea acestor fructe de aur împrăstia împrejur un parfum tulbure, nedefinit, amețitor. Flori cu petale multicolore și pistiluri de azurit deveneau, instantaneu, fructe mari, rotunde și strălucitoare. Ele nu se rupeau din pețiol, nu cădeau și nu putrezeau. Se volatilizau doar, făcând loc altor asemenea roade. Păsări mari, bizar colorate, izbucneau brusc, în zbor zgomotos, din cuiburi căptușite cu tungsten și pehblendă, în care cloceau ouă de ametist.

Copacul se înfîșea adânc în măduva pământului, prin rădăcini neînchipuit de groase, care se răsuceau și se încolăceau până la suprafața solului, creând între ele adevărate catacombe, ce duceau undeva, în miezul terestru. În adâncile goluri dintre rădăcini, reptile gigantice cu solzi de bronz, cu limbi arzătoare și bifurcate și cu ochi opaci de fontă, păzeau comori fabuloase, fără

seamăn, depozitate acolo de Marele Rehal, cel atât de temut și de ne iubit.

Oamenii plecaseră de multă vreme din împrejurimi, căci aerul nu le mai pria, otrăvit de emanațiile puturoase ale catacombelor. Somnul îi părăsise, izgonit de agitația foșgăitoare a îngerilor, cârâitul păsărilor și sâsăitul lugubru al reptilelor. Pământul devenise până hăt departe, pustiu și arid, ploaia fiind pur și simplu furată de uriașul copac, iar seva pământului smulsă fără milă de către acesta. Astfel, în jurul lui se căscau adevărate crevase, adânci și uscate, izvoarele secaseră și viața devenise imposibilă, murise în jurul maleficului arbore. Oamenii așteptaseră destulă vreme o schimbare, dar nimic nu se întâmpla. Neliniștea, nesiguranța și sărăcia îi făcuse să cedeze, distrugându-le orice speranță. De aceea, singura soluție a însemnat plecarea cât mai departe de copacul ce stăpânea întinderea trufaș, dușmănos și distructiv, sperând să afle aiurea, locuri mai prielnice pentru viață...

Din păcate nu au realizat că evadau, doar pentru a muri, fără luptă și glorie, într-un alt fel de țărână.

Ultimii pași ai lui Eminescu prin București

Monica ANDREI

Străzile durează în timp mai mult decât oamenii și sunt făcute din case, amintiri și pași.

Povestea celor care au existat și au dispărut într-un București de secol XIX prinde viață prin ecoul pașilor lui Mihai Eminescu.

Pe unele străzi a trecut, pe altele a locuit, însă numai o veche stradă bucureșteană păstrează amintirea ultimilor pași ai poetului nostru național.

Până să ajungă în București de la Iași, Mihai Eminescu își târa geniul sub povara sărăciei, iar viața lui se derula între bibliotecă, „Junimea”, boieri cu ifose și Bălăuca lui, cum o alinta pe Veronica Micle, pe care o iubea enorm. La propunerea lui Titu Maiorescu și la insistențele lui Ioan Slavici, poetul „Luceafărului” este invitat la București. Multă vreme nu răspunde invitației, apoi îi mărturisește prietenului său Ioan Slavici, într-o scrisoare, printre altele: „Cu ce dracu să plec? Am bagaje: cărți, manuscripte [manuscrise], ciubote vechi, lăzi cu șoareci și molii, populate la încheieturi cu diferite naționalități de pleoșnițe. Cu ce să transport aceste roiuri de avere [...]?”

Dintr-o chilie prăfuită, într-un pod împăienjenit sau o mansardă cu ziduri leproase

I se trimit bani, își ia puținele lucruri și pornește spre Orașul Bucurie.

Cât a locuit în București, poetul s-a mutat în spații care nu erau folosite de către proprietari, unde plătea o chirie modestă. Fiecare stradă pe unde a locuit îi dezvăluie amintirea nu numai prin pașii lui, ci și prin amprenta unei întâmplări, oamenii pe care i-a cunoscut sau opera pe care a scris-o atunci.

Soția lui Slavici îi găsește o chilie la biserica Caimata unde se instalează după ce ajunge în oraș.

În chilia plină de praf, mucegai și păienjeniș și-a mutat autorul „Sărmanului Dionis” lada cu manuscrisele, cărțile, moliile, șoarecii și pleoșnițele. Cartierul din jurul bisericii cu același nume, populat de vechii lăutari, era situat în spatele bisericii Sf. Gheorghe nou de azi și a dispărut când Pake Protopopescu a dat ordin să se construiască primul bulevard ce-i poartă azi numele.

De la adăpostul modest poetul se deplasa spre redacția ziarului „Timpul” unde muncea alături de

Slavici și I.L. Caragiale și unde li s-a alăturat apoi George Coșbuc. După ce s-a căpătat la bani, a devenit chiriașul profesorului Dimitrie Dinicu în strada Speranței nr. 4. Locuia într-o cameră din casa bătrânească cu pridvor ce semăna cu bojdeuca din Țicău a lui Creangă. Nevasta profesorului, o bătrână grețoasă, curioasă și invidioasă, îi umbla des prin lucruri și-i încurca manuscrisele. Certurile dese îl determină să-și ia masa de brad în spinare, lada veche, ibricul pentru cafea și să-și vadă de drum. S-a oprit în curtea de pe lângă biserica de pe strada Ienii unde s-a născut Nicolae Filimon, cel care a scris „Ciocoi vechi și noi”, la doctorul Kremnitz,

medicul personal al regelui Carol I, a cărui frumoasă și scriitoare soție a adunat momentele unice trăite în preajma regelui într-o carte. Acolo, în 1880, alături de familia Kremnitz, petrece primul revelion. Se simțea singur printre musafiri. În mansarda împăienjenită a casei nu se adaptează. Locul asociat cu amintirea Iașului, cu Veronica lui și teiul din Copou, îl determină să plece.

Lângă casa pictorului și fotografului Szathmary, se afla hanul lui Mircuș, (aflat cam în zona pasajului Victoria de azi). La han, locuia ușă în ușă cu marele actor al secolului al XIX-lea, Mihail Pascaly, care forma împreună cu Aristizza Romanescu și Ion Manolescu triada de aur a teatrului românesc de atunci.

Se împrietenește cu actorul Mihail Pascaly, fac planuri de un turneu, scrie „Geniu pustiu”.

Pleacă împreună cu trupa Tardini-Vlădicescu și Iorgu Caragiale, unchiul dramaturgului I.L. Caragiale prin toată țara. Era sufleur.

Pe Calea Victoriei, în zona Muzeului Colecțiilor de Artă, era cândva strada Sfântul Constantin.

La Ion Strat a locuit poetul, apoi în casa lumânărilor de pe Știrbei Vodă. Pe strada Buzești la numărul 5 avea să locuiască cu Veronica Micle, poeta cu care dorea să se căsătorească, dar n-a fost să fie. Urcându-se în același tramvai care-l ducea spre casă, studentul la Drept Alexandru Vlahuță îl urmărește pe poet până acasă. Îl știa din povestirile lui Caragiale și-l idolatriza. Dorea cu orice preț ca să-l cunoască.

Mereu în căutarea liniștii pierdute, pleacă dintr-un loc în altul, cu lada veche, masa de brad și puținele

lucruri adunate. Ajunge pe strada Șipotul Fântânilor, într-o casă cu ziduri leproase, cum scria G. Călinescu, într-un pod mucegăit. De aici, când era caniculă vara, pornea să-și astâmpere setea, să viseze și să scrie poezii în Cișmigiul, la izvorul care astăzi îi poartă numele.

În jurul Cișmigiului, înainte de 1900 se afla Grădina cu Cai. Pe lângă această grădină, în strada Segmentului nr. 9, (astăzi, Ion Slavici), în casele lui Stelian Chirițescu, poetul romanței „Mai am un singur dor” închiriaza o cameră dosnică și întunecoasă. Aici îl vizitează Titu Maiorescu și-l găzduiește pe Ion Creangă. Din vestita grădină a rămas doar o stradă situată în zona Pieței Kogălniceanu ce-i poartă numele.

În strada Mercur nr. 2, care se afla cam pe unde era cândva ONT Carpați, în vremea comuniștilor, locuia Titu Maiorescu. În casa lui se țineau ședințe ca la „Juminea” de la Iași, vineri seara, unde poetul recita primele „Scrisori” și genialul poem „Luceafărul”.

Din casa lui Slavici, pe lângă plopul fără soț și dragostea pentru Cleopatra

Orașul Bucuriei din epoca ce trăia sub vraja romanțelor și a valsurilor era destul de mic ca întindere, cu străzi neregulate și cartiere numite mahalale. Arăta ca o „savană de grădini”, după cum îl descria Simona Lahovary. Fiecare biserică era înconjurată de o grădină, în jurul căreia s-a dezvoltat un cartier. Fiecare casă cu doar un etaj avea o grădină. Eminescu își târăște sărăcia și lucrurile puține, adunate cu trudă, pe străzile lui ce semănau cu niște ulițe mai mari, trecând dintr-o chilie prăfuită într-o mansardă igrasioasă sau un pod al unei case vechi. Citește mult, scrie și mai mult, publică. Viața scumpă, munca multă, banii puțini și mila doamnei Slavici îl ajută să se mute de pe strada Cosmonauților (din Piața Lahovary de azi), din mansarda igrasioasă de unde

privea melancolic peste coroana solară a salcâmlor în asfințit spre Grădina Episcopiei (din zona Ateneului Român), în casa familiei Slavici unde și-a petrecut cea mai mare parte a vieții sale.

Ioan Slavici a locuit mai întâi pe Podul Mogoșoaiei, adică pe Calea Victoriei de azi. Avea casa în locul unde se află Hotelul București. Apoi prin Piața Amzei la nr. 6, în casele care fuseseră ale lui Gălășescu, situate peste drum de intrarea la Teatrul „Ion Creangă”. (Astăzi pe acel loc se află un bloc, iar la parter un magazin cu lucruri inutile și o farmacie. Pe partea laterală este plasată plăcuța memorială).

Casa lui Slavici de la Piața Amzei era plasată printre casele boierești, un birt și piața de legume și zarzavaturi. Din camera din curte, de la fereastra care dădea spre piață, poetul observa zilnic spectacolul precupeților care aveau ceva de vândut sau de cumpărat. Aici au prins viață poeziile: „Povestea codrului”, „Singurătate”, „Atât de fragedă”, „Pe aceeași ulicioară”, „Mai am un singur dor”. Și toate Scrisorile.

Seara, în lumina felinarelor, pășea timid și nostalgic spre strada Cometei, o uliță patriarhală cu stejari și plopi, case și grădini frumoase. (Se afla în zona ASE-ului.) Printre copacii înalți și fără soț, transfigurați în romanța „Pe lângă plopul fără soț”, Eminescu se eliberează de dragostea neîmplinită pentru Cleopatra Poenaru, fiica pictorului Lecca, verișoară cu I.L. Caragiale.

În redacția ziarului „Timpul” și strada ultimilor pași

O casă de pe strada Lipscani, apoi alta de pe vestita stradă Covaci, în apropierea birtului lui Iordache, unde s-au inventat micii dintr-un accident culinar, au fost la început locațiile ziarului „Timpul”. Apoi cei din redacție au închiriat un spațiu pe Calea Victoriei, deasupra birtului Lazăr, care se afla peste drum de Cercul Militar.

Din fereastră, poetul privea

îngândurat spre forfota dintre Capșa și Palatul lui Carol I. Era mereu enervat de bonjuriștii întorși de la Paris, despre care spunea adesea că „vorbesc pe nas... și viața lor nu și-o muncesc, și-o plimbă”.

Povestea Ioan Slavici că, după ședințele de redacție, Caragiale avea obiceiul să-l provoace pe Eminescu: „Măi, drept să-ți spun mie Kant al tău mi se pare un moftangiu”. Poetul vorbea ore în șir despre filozofia lui Kant, iar dramaturgul asculta, apoi îl contrazicea iar. Mihalache, așa cum îl alinta autorul „Scrisorii pierdute”, îi răspundea: „Bine, măi omule, știi că ai haz? Mai deunezi aveai altă părere”, iar autorul „Noptii furtunoase” adăuga satisfăcut: „Cum am mai putea discuta dacă amândoi am fi de aceeași părere?”

Câteodată pierdea vremea în Pasajul Român (situat între Hotel Novotel și Palatul Telefoanelor de azi) printre vânzătorii de gogoși, brașoave și bragă. Uneori, obosit, intra la cafeneaua Fialkovski, unde mai veneau scriitori, sau la „Imperial”. Din acest loc a plecat într-o noapte împreună cu Vlahuță. „Mă culc – scrie Vlahuță în ale sale memorii. Ascult cum răpăie ploaia pe acoperiș și mă gândesc la marele Eminescu cât de sărac și chinuit...”

Aud pași pe sală... O bătaie discretă în ușă. Aprind lumina. Eminescu, ud leoarcă, își ia de pe masă garoafa pe care o uitase și, zgribulit, c-un surâs copilăresc, îmi zice Noapte bună și pleacă.

Pentru prima oară poetul îmi dă de gândit”.

În Casa de sănătate a doctorului Suțu și-a găsit Mihai Eminescu sfârșitul din cauza bolii, în 15 iunie 1889. Ultimii lui pași s-au topit în noaptea morții, în strada Plantelor, până să fie internat. Nouă ne-a rămas doar ecoul lor, de acolo și peste tot pe unde a trecut, consemnat în cărți vechi despre Bucureștiul de altădată, de secol XIX. Și amintirea lui Mihai Eminescu, poetul nostru național, prin opera vie ce trăiește în eternitate.

Reflecții ...

Radu BOTIȘ/Mircea BOTIȘ

Recent ne-a atras atenția cartea „Reflecții templiere în Transilvania”, apărută la Editura Primus din Oradea, 2017, având autor pe Remus Barna. Ca prim impact vizual, regăsim pe coperta I imaginea impozantă a castelului păstrător de istorie și legendă alături de prezența cavalerului, a statornicieii cu care, oricând acesta veghează întru buna rânduială a curgerii vremilor. Emblematicile cuvinte „Non Nobis Domine, non Nobis, sed Nominii Tuo da Gloriam” vin parcă dintru începutul lecturii să reamintească faptul că Supremația Divină a fost și a rămas în permanență călăuza templierului.

Structurată pe treisprezece capitole și completată de o bogată listă bibliografică lucrarea conține o amplă incursiune în istoria (Cuvânt introductiv) Ordinului Suprem Militar al Templului din Ierusalim, al Marelui Priorat General Magistral al României (OSMTH), reușind să scoată în evidență faptul că, iată, autorul simțea, ca o datorie de căpetenie, aducerea la lumină a unor date necunoscute suficient sau deloc cu privire la Cavalerismul Templier precum și existența lui în Transilvania.

Acesta, în capitolul al II-lea, face un expozeu al Ordinului tocmai pentru ca cititorul să-și poată forma o cât mai amplă imagine pe baza datelor existente, generos oferite. Avem o prezentare cronologică a legăturilor purtate de către demnitarii medievali din Transilvania cu cavalerii templieri dar și cu monahii (călugării) cistericieni de la Igrisi și Carta. O simplă perspectivă a situației din acea perioadă ne va dezvălui că Transilvania, se află într-o zonă de frontieră, a teritoriilor creștine „Christianitas”, unde spre nord se desfășoară o puternică misiune, sprijinită armat și degenerând în cruciadă, de creștinare a păgânilor baltici, în timp ce în sud-est există masive proiecte și chiar realități misionare în rândul celor ce aparțin confesiunii răsăritene. Chiar dacă considerăm înființarea unei mănăstiri cisterciene în Transilvania ca fiind un act făcut în virtutea strategiilor curiei

Romane, nu trebuie uitat totuși rolul de „protecție”, exercitat din umbră de către templieri, pentru această zonă a Europei. Existența pașilor acestora precum și amprenta lăsată, conform lucrării prezentate, au păstrat urme de netăgăduit precum cele descoperite la Turda, Tâlmăciu, Ciceu, Cristești Ciceului, Cristuru Secuiesc, Geoagiu, Oradea sau Vălișoara, etc.

În castelul de la Vălișoara se află și sediul Balivatului Transilvaniei al Ordinului Suprem Militar al Templului din Ierusalim, al Templierilor, din România, condus de către un baliv (pag. 157). De consemnat faptul că în anul 2003, septembrie, a fost înființat Marele Balivat al României, sub jurisdicția Marelui Priorat al Franței, în România existau patru Comanderii, pentru ca în anul 2004 să fie fondat Marele Priorat al României iar în 2006 acesta să fie ridicat la rangul de Mare Priorat General, apoi în 2008, iunie, la rangul de Mare Priorat General Magistral.

Elita Cavalerilor Templieri a transmis din generație în generație învățături care se dovedesc aplicabile și astăzi, totul depinzând de liberul arbitru în alegerea căii și scopului în viață. Misiunea principală a Ordinului este de a reuși, exprima și forma grupuri de creștini care să se asocieze în dorința de a face mai responsabilă și mai eficace slujirea lor creștină pentru comunitate, colaborând în fraternitate și recunoscuți fiind totodată la justa lor valoare, totul, de dragul lui Hristos, Domnul comun (pag. 194).

O carte complexă, bazată pe mărturiile unor documente expuse dau posibilitatea creionării indubitabile a prezenței cavalerilor templieri în spațiul transilvan dar și profunzimea spirituală și demnă a unui ordin care, pare-se că nu a apus și nici nu are de gând să o facă.

POEZII

Osman Bozkurt

SCUZELE POT SPĂLA SÂNGELE?

afundați-vă-n clăbuci
cuvântu-mi să fie cercei urechilor voastre
vocea-mi
să deseneze hărți în inimile voastre
fără compas, fără echer

nu dați sfoară călăilor
ceru-i cenușiu, cenușiu murdar
oare nu mai sunt culori?
pământu-i galben de noiembrie
ca viața să rămână-n trup
verde-i partea nordică a stâncilor
nu dați sfoară călăilor

văzut-am multe sicrie cu steaguri
n-am văzut muntele Munzur
nici Tigrul, nici Eufratul
n-am trecut apa Zap
acolo unde stelele plâng nopțile
am vrut să-mi zboare inima tristă

dar jumătate a rămas atârnată de sicriu
știu că va veni o zi
când vom cere iertare de la Pământ
rușinându-ne stânjeniți
scuzele pot spăla sângele?
ca o lună roșie ne vor fi obrazii
oare omul se teme de el însuși?

FĂ-L SĂ TACĂ!

într-o casă sărmană venit-am pe lume
mama mi-a șters lacrimile
„fă-l să tacă!”, a zis tata

am ars odată cu casa vecină aprinsă
sângele-mi s-a risipit văpaie, văpaie
așa am învățat ce este teama
crezut-am în toate basmele
așa este copilăria
am așteptat să apară fructe
pe firele din barba bunicului mort

i-am învidiat pe copii cu guler la uniformă
înainte de-a învăța să citesc
doream să scriu scrisori
un caiet rămas de la fratele mai mare
un creion negru și-o gumă
devreme s-a trezit dorința-mi de-a învăța
o tribună mișcătoare sub picioare
o poezie de sărbătoare pe buze

cu uniformă-mi sărmană, prea sărmană
cuprins de-o mare cutezanță
răcnesc cu brațele-n aer
în timp ce numai eu îmi dădusem seama
de sărăcia în care mă născusem

într-o casă sărmană venit-am pe lume
mama mi-a stres lacrimile
„fă-l să tacă!”, a zis tata

FIECARE OSTAȘ POARTĂ ÎN EL MOARTEA DE DOUĂ ORI

Fiecare ostaș poartă în el moartea de două ori
O moarte în gamelă/alta în inima sa

Culorile tuturor hărților se aprind
Greșit hotărnicite sunt toate granițele

Fiecare ostaș poartă în el moartea de două ori
O moarte în baionetă/alta în ochii săi

Toate țările caută ploaia
Toate corăbiile au erori în jurnalele de bord

Fiecare ostaș poartă în el moartea de două ori
O moarte în cazarmă/alta în obârșia sa

Aceasi primăvară sunt toate anotimpurile
În bocancii legați cruciș picioarele-s captiv

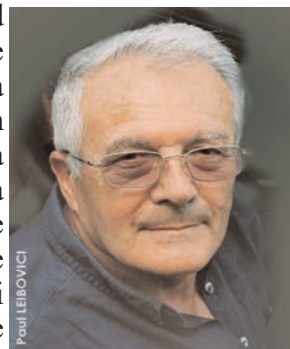
Fiecare ostaș poartă în el moartea de două ori
O moarte în caietul de amintiri/alta în viața lui

La moarte duc toate băcăniile
Toate florile își iau culorile din soare.

Din volumul „Șoapta viselor”

"CAPȘA" - O legendă neîncheiată

PAUL LEIBOVICI

Paul Leibovici

Am dat într-o parte ușa de cristal și-n fața mea au apărut nenumărate personaje, ca într-un film istoric, fiecare lângă măsuta comandată și așezat comod pe scaunul tapissat. Nici unul dintre comeseni nu apuca să aștepte, căci tânăra chelneriță (ospătar în noua formulă a anilor societății comuniste) se afla lângă mescioară, pregătită de a lua comanda. De altfel, cunoscându-le preferințele, figura tinerei blonde, cu șorț alb imaculat peste rochia neagră, a cărei poale scurte permiteau privirilor – ieșite din orbite – să admire pulpițele albe, atrăgătoare. Zâna care poate de abia împlinise optsprezece primăveri, părea veselă și notând comanda se îndrepta îmbujorată, timidă spre „Șeful” care se afla în spatele galantarului plin doldora de prăjituri, pricomigdale, jofre, de-ți lăsau gura apă.

Capșa pe care am revăzut-o după ani de zile pare întinerită, dar păstrând bunele maniere – burgheze – care nici în perioada „Proletariatului” nu s-a putut desprinde de acestea. O melodie cântată de Mia Braia „Nu-mi pare rău să îmbătrânesc” a trecut prin creierul meu ca un fulger. Ba chiar l-am revăzut pe poetul-humoristul-textierul Nicu Kanner. Privirea, după vârstă, prelungită spre poponețele tinerelor din jur. Ținea între buzele late, unsuroase un trabuc din care scrumul cădea peste cămașa a cărei culori erau îmbătrânite de vreme. Câte texte a cântecelor de mare succes compuse de N. Kanner) ...la măsuta de la Capșa! „Aș vrea să fiu umbra ta” cântată de Sonia Cluceru, „Unde aș vrea să mor” a căror accente nostalgice numai Gică Petrescu le putea reda, sau „Mi-am pus busuioc în păr, Măi ! cântat de neîntrecută și unica Maria Tănase!

Nu-mi pare rău că-n bătrânesc, de vreme ce după ani și ani am putut străbate lungile bulevarde ale Bucureștilor, admirând parcurile, grădinițele înflorate și ascultând cu aceeași atenție cântecele „Flășnetarului” care mi-a zâmbit provocativ, parcă invitându-mă să iau loc pe banca de la intrare în Cișmigiu. El tot învârtea manivela cu o mână, iar în cealaltă ținea cutia cu monede.

Am pornit-o la pas îndreptându-mă spre „CERCUL MILITAR”. Aglomerația de pe bulevard mă întoarse

„cu ani în urmă” când împreună cu colegii de promoție opream în fața unuia din cinematografe citind în cor „Afișul”. De data aceasta totul se petrecea în memoria mea muzicală, căci porțile erau închise, cinematografele dispăruseră de pe bulevard și doar cântecul „De ți-ar spune Poarta mea” revenea cu aceeași prospețime și seninătate.

Lăsasem în urmă strada „Redacțiilor de ziar” care a fost prima mea cunoștință bucureșteană. După o stagiune de „corespondent la ziar” în care am bătut Moldova de la un capăt la celălalt, scriind despre „proletari” „întreceri în muncă” „cărbunari”, sau petroliștii de la Moinești, am fost recrutat la Redacția centrală din București. Dimineața eram la cursurile facultății, apoi la redacție și seara la un spectacol. Cronicile îmi apăreau de obicei în pagina de sfârșit de săptămână.

După ce am urcat pe îndelete, iată-mă în fața clădirii impunătoare cu acele scări late, care duc spre sala restaurantului „Cercul Militar”.

Am privit în jurul meu pe când o „florăreasă” îmi oferea un buchețel cu floricele gălbuie, albe.

- Ia Domnu!

Numai că „Domnu” privea în zare și pașii mi se îndreptau spre „Teatrul Național” unde timp de ani am vizionat împreună cu colegii de la clasa de actorie numeroase spectacole, admirându-l pe Finteșteanu, aplaudându-l pe Birlic, entuziasmându-mă ascultând vocea unică, cu acel „r” unic a lui Beligan...

Treceam pe lângă CAPITALA PALAVRELOR (comentariilor, bârfelor) acel local istoric „CAPȘA” care la vremea studenției nu era de „nasul și punga studențească”. Ne aruncam privirea căutând uneori pe câte o vedetă de care auzisem că după fiecare spectacol, își petrecea noaptea la „CAPȘA”.

...Era de ziua onomastică a unuia dintre colegi de la clasa de regie, când am gustat pentru prima și întâia oară, un „delicates” de la Capșa. Colegului cu pricina, îi făcuse „surpriza” o artistă - asistentă la catedra de regie și îndrăgostită până peste urechi de Virgil.

Căutam de astă dată ceea ce, pe vremuri scria unul din maeștrii textelor muzicale „În vitrinele la Capșa”.

Sunt expuse prăjituri/ Lei și urși de șocolată/ Și tot felul de figuri.../ Și-a intrat domnul Costică/ Un geamăș cu capul lat/ Bună zise dânsul -/ Vreau un cal de șocolat.

→ Continuare în pag. 37

PROSTIA

„Ca să înțelegi că ești prost trebuie, totuși, să-ți meargă mintea.”

Prostia este caracteristică unei persoane de a fi lipsite de inteligență, de a fi ignorant sau incult. Această caracteristică poate fi atribuită acțiunilor unui subiect, vorbelor acestora sau credințelor lui. Este un termen de care ne lovim aproape zilnic, iar sensul său peiorativ l-a încadrat pe parcursul anilor printre cele mai dure și agresive adjective adresate oamenilor. Totuși, acest termen nu se referă în uzul zilnic doar la definiția de mai sus, are foarte multe alte sensuri.

În continuare - o selecție de citate despre prostie:

Prostia este eternă și invincibilă. Alexandru Paleologu

Prostia este o suferință nedureroasă a inteligenței. Emil Cioran

Proștii mor, dar prostia rămâne. Ion Luca Caragiale
Nu poți prosti cu vorba o pisica așa cum poți prosti un câine. Jerome Klapka Jerome

Prostul cel mai prost e prostul alterat de filosofie. Lucian Blaga

Numai prostia poate să n-aibă intermitențe. Grigore Moisil

Cu cât regula e mai strictă, cu atât capul care a conceput-o e mai prost. Jean de la Bruyère

Prost nu e cel ce nu înțelege unele lucruri, cât de multe, ci acela care le înțelege pe toate pe dos. Nicolae Iorga

Orice prost poate ști, scopul este să înțelegi. Albert Einstein

În politică prostia nu e un handicap. Napoleon Bonaparte

Un prost care nu spune nici un cuvânt nu se deosebește de un savant care tace. Molière

Un prost găsește totdeauna unul mai prost, care să-l admire. Nicolas Boileau

O oarecare doză de prostie este necesară pentru a fi bun soldat. Florence Nightingale

Pentru a reuși nu este suficient să fii stupid; trebuie să ai și bune maniere. François-Marie Arouet de Voltaire

Cele mai comune două elemente ale universului sunt Hidrogenul și prostia. Harlan Ellison

Să fii prost, egoist și să ai o sănătate bună sunt trei cerințe pentru a fi fericit, deși, dacă prostia lipsește, celelalte nu mai contează. Gustave Flaubert

Dacă nu există întrebări stupide, atunci ce gen de întrebări pun proștii? Devin brusc deștepți în timp ce pun întrebările? Scott Adams

O greșală des întâlnită pe care oamenii o fac când încercă să proiecteze ceva 100% antiprostie este aceea de a subestima inventivitatea proștilor veritabili. Douglas Adams

Prostia este infinit mai fascinantă decât inteligența; inteligența are limitele ei, prostia - nu. Umberto Eco

Este foarte periculos să fii sincer în condițiile în care nu ești și prost. George Bernard Shaw

Cu cât e mai mică mintea, cu atât mai mare e îngâmfarea. Esop

Prostia are oroare de anonim. Vasile Ghica

Prostia ar putea contribui la progresul societății numai dacă devine impozabilă. Vasile Ghica

Prostul cu memorie bună are la dispoziția lui multe gânduri și fapte, dar nu știe să tragă din ele nici o concluzie. Luc de Clapiers

Nu este nici o rușine să te naști prost; rușine e să mori prost. Marin Sorescu

Proștii se plâng că nu sunt cunoscuți de suficient de mulți oameni; înțelepții se plâng că nu cunosc suficient de mult oamenii. Confucius

Un prost învățat e mai prost decât un prost neînvățat. JBP Molière

Am răbdare când e vorba de prostie, însă nu cu cei care sunt mândri de ea. Edith Sitwell

Știu că sunt prost. Dar când mă uit în jur prind curaj. Ion Creangă

Singurul nostru dușman pe lume este prostia, întunecimea de minte. Thomas Carlyle

Jumătate din lume este compusă din idioți și cealaltă jumătate din oameni destul de deștepți cât să profite de ei. Walter Francis Kerr

Genialitatea poate avea limitările sale, dar prostia nu are acest handicap. Elbert Hubbard

Proștii se însoară totdeauna, nebunii - câteodată, înțeleptul - nicicând. Mihai Eminescu

Nu există nici plante rele, nici oameni răi; nu există decât proști cultivatori. Victor Hugo

Existența proștilor atestă că au un Dumnezeu care are grijă de ei și nici legea selecției naturale nu-i afectează. C.D.

Propus de Laurențiu Modan

„ÎNTÂLNIRI CU REALITATEA”

A consemnat **Gheorghe Valerică Cimpoca**

*Repere pentru dialogul contemporan
dintre Teologie și Cultură*

„Întâlniri cu Realitatea”, carte apărută la editura Cetatea de scaun din Târgoviște, sub semnătura preotului Alexandru-Corneliu Arion, este o lucrare științifică și teologică semnificativă referitoare la raportul știință-religie. Cartea apare într-o viziune modernă prin care religia sprijină și alimentează, în profunzime, întreaga activitate științifică. Multe dintre temele abordate în carte sunt noi atât pentru știință cât și pentru ortodoxia românească, cum ar fi ecologia sau globalizarea. Cartea a fost lansată la Biblioteca Județeană „Ion Eliade Rădulescu” din Târgoviște în prezența a numeroși invitați, printre care ne numărăm și noi, redactorii de la revista Climate Literare. Părintele Alexandru Arion este la curent cu cele mai importante dezbateri și la zi cu cea mai semnificativă literatură științifică și teologică pe marginea raportului știință-religie. A trece, treptat, prin stadiile de conflict, dialog și complementaritate dintre știință și religie este extrem de important, după cum ne arată atât de convingător autorul de-a lungul câtorva capitole. Făcând-o, el dovedește nu doar cunoștințe vaste din ambele domenii, dar și argumente puternice pentru ca cele două domenii de gândire să nu mai poată fi privite astăzi decât în grilă de complementaritate de oricine dorește, cu adevărat, o înțelegere mai profundă a lui Dumnezeu și a lumii. În secolul XX, o serie de mutații intelectuale, concomitente dacă nu convergente, au făcut ca relația de putere să lase din ce în ce mai mult loc relației de dialog între știință și religie. În primul rând, științele religiei și-au definit mai riguros statutul de științe pozitive. Ele își reamintesc mereu că se ocupă nu de conținutul și valoarea de adevăr a religiei, nu de originea și evoluția ei, ci numai de faptul religios observat din diverse puncte de

vedere: istoric, psihologic, social. Pe deasupra, fenomenologia religiei, prin proiectul ei de a studia faptul religios în orizontul lui propriu, ca fapt ireductibil la alte dimensiuni, ferește studiul religiei de „totalitarism explicativ”. Autorul știe foarte bine că materia de care se ocupă nu poate fi explicată

„funcționalist”, că faptul religios nu e de privit exclusiv ca un simplu mijloc de a regla chestiuni sociale, de a organiza lumea exterioară sau mentalul uman, de a produce istorie, morală, ideologie. Mai mult, ocupându-se de descrierea faptului religios, de structurile și tipologia lui, științele religiei pun în evidență existența – nu conținutul, nici valoarea – unui adevăr propriu religiei și a unui tip specific de raționalitate religioasă. Ocupându-se de relația religie-știință, autorul arată că, privite din afară, cele două demersuri cognitive au surprinzător de multe asemănări. Amândouă își propun să producă o înțelegere a lumii, să îi dea o ordine, să obțină chiar un control asupra ei. Asemenea științei, religia are propriile procedee de a testa, prin demonstrație publică, veracitatea afirmațiilor religioase: mărturii de experiență intersubiectivă, reguli de discernământ spiritual, criterii de beatificare și sanctificare. În sfârșit, nu de puțină importanță e faptul că Bisericile creștine au trecut de la un refuz al modernității la asumarea ei critică. Din interiorul doctrinei lor, Bisericile apără astăzi principii ale modernității democratice: libertate de gândire și de expresie, acceptarea pozitivă a diversității, renunțare la autoritarism. Instituțiile religiei acceptă ca de la sine înțeles astăzi legitimitatea demersului științific, diferența lui față de cel religios, valoarea lui. Ele critică doar ideologia agresiv pozitivistă, iar în ce privește știința propriu-zisă, acele cercetări și practici care riscă să atace demnitatea și limitele definitorii pentru persoana umană: înstăpânire asupra vieții umane prin inginerie genetică, înstăpânire asupra morții prin euthanasie etc. Citind cartea parintelui Alexandru Corneliu Arion „Întâlniri cu realitatea”, veți descoperi foarte multe lucruri interesante despre subiecte și întrebări care îi frământă pe oamenii moderni: globalizarea și ecologia.

POEME

Gheorghe PALEL

LA STRĂVECHEA CURTE

*La străvechea Curte a Conților de Ghadara
Niciodată
Nu vine toamna.*

*Sub soarele arzător
Îți trece prin suflet o iarnă
Văzând marile statui de piatră
Decapitate de către vandalii nepedepsiți
Ai unei vremi apuse, niciodată prescrise.*

*Pe marea colină
Sunt mereu înfloriți migdalii
Și se aud în adieri binefăcătoare
Marile frunze
Ale palmierilor mărginași.*

*În miraculoasa vale-nverzită
Presărată cu grațioase flori roșii-
Albăstrește ademenitoare
Marea Galileei...*

*Ruinele orașului din Dekapofys
Par că așteaptă
O revenire a Mântuitorului hotărât să coboare
Către umbrele pescarilor de pe țărni
Să le umple cu pește năvoadele.*

LA CURTEA CONȚILOR DE GHADARA

*La Curtea Conților de Ghadara
Migdalii au înflorit mai luminoși
Decât în alte primăveri.*

*Cel puțin astfel mi se pare
Acum când sunt
În afara timpului
Liber locuitor al orașului din Dekapofys
Ultim naiv continuând a crede în
Utopia înfrățirii marilor Religii
Cu însemne înnobilând firmamentul
MENORA, CRUCEA, SEMILUNA.*

*În biblioteca dărăpănatului castel
Pe o străveche masă dintr-un altar părăsit
Au rămas – cu smerenie – ninse pulberi
Puse alături
THORA, BIBLIA și CORANUL.*

*mi-am amintit că ultimul cavaler
dintre nedreptățiții conți
în loc de sabie, purta în mâna dreaptă
făclia nobiliară a unui crin.*

LAUS DOMINI

*Dacă ar fi să aluneci în ape
Prea adânci să mai poți fi salvat,
Numai EL ar putea să te scape
FIE NUMELE LUI LĂUDAT!*

*Numai EL ți-e speranță și haină
În viața ce-n lume ți-a dat
Te păzește Sfânta Lui taină
FIE NUMELE LUI LĂUDAT!*

*Dacă ar fi să te pierzi în furtună
Pe-al Thallasei infern înfuriat
Te-ar salva numai forța Sa bună
FIE NUMELE LUI LĂUDAT!*

*Și de-ar fi să te-ncaiere brute
Într-un codru, în viscol turbat,
Numai EL ar putea să te ajute
FIE NUMELE LUI LĂUDAT!*

*Într-o boală fără cruțare
De-ai căzut chinuit și speriat-
De la EL vei primi alinare
FIE NUMELE LUI LĂUDAT!*

*În simbolul Sfintei Treimi
Prin botez ai fost destinat
Să te aperi-ai săi Henervimi
FIE NUMELE LUI LĂUDAT!*

POEME

Pr. Vasile Didoacă Dojană

Te-am căutat

„...dacă o iau spre răsărit, el nu este acolo;
dacă o iau spre apus, nu-l zăresc!...” (Iov 23,8)

*Te-am căutat fugind spre răsărit
Dar în zadar...nu Te-am găsit
Apoi m-am dus către apus
Dar nu erai ...unde Te-ai dus ?*

*Am alergat din miazăzi spre miazănoapte
„Cale de-o zi” până târziu în noapte
Te-am căutat pe „marea vieții” zbuciumată
Erai LIMAN pe luntrea de la înec salvată !*

*Doream să mă- nsoțești în valul ce mă duce...
Mă îmbrățișai duios în „Răstignirea de pe cruce”...
În vis Te-am căutat la-nmormântarea din Nain...
Erai scăparea văduvei din lacrimă și chin*

*Am alergat cu umbra mea pe drumul din câmpie
Erai în pașii mei...eu Te-am simțit pe glie !
Dar Te-ai ascuns în grâul martirizat de moară
Și pâine Te-ai făcut...flămândul să nu moară !*

*Și Te-ai lăsat împuns , prin chinuri ai trecut,
Ca viața ce sfârșește s-o ia de la-nceput
Ai pătimit ca grâul din moarte să răsară
Să înmulțești lumina lumânărilor de ceară .*

*Am și uitat de când Te caut prin pustie...
Erai o lacrimă, în ochii umezi din chilie !
Apoi Te-am căutat și-n versul meu...
Ascuns în LOGOS stai...Tu mă inspiri mereu !*

Tristeți

„Iată vine furtuna Domnului cu iuțime...”
(Ieremia 23 , 19)

*E tot mai agitată marea
Și tot mai multe vase scufundate ;
În lume s-a stricat și sarea
Iar straja nopții doarme la palate*

*Câmpia își ascunde zâmbetul din floare
Și nici o zână nu mai vine -n vis
Lumina strâmtorată e zăvorâtă la-nchisoare
Și Iadul se revarsă peste Paradis*

*Aproape nimeni nu mai vrea inelul
Cununa căsniciei să o-mpartă -n doi
De s-ar putea am înrobi și cerul
Iar porumbeilor le-am declara deschis război*

*Se lasă noaptea neagră peste crini
Luna arde-n candelă , de veghe la morminte
Străbunii umblă goi prin amintiri
Nici carne nu mai au pe oseminte...*

*Sub liniști aparente veghează valuri ascuțite
Urgia în orice clipă e gata să erupă
Talazuri mari de plumb cu gurile căscate
Corabia vieții noastre așteaptă să o înghită...*

*Firavă este barca și cerul e însângerat
La orizont, o radă, nu ni se arată...
Pe valuri , Hrist , tot plânge-nsingurat
Că ruga noastră , din nou se lasă așteptată !*

Adolescentul

*E însetat izvorul de guri de căprioare
Și câmpul se adapă din cupa cu cicoare
Se sting în mine focuri și altele se-aprind
Mă ard pe mine însumi, în rugul ce-l întind*

*Prin hățiș de vene îmi umblă căprioare
În gânduri de lumină pasc turme de mioare
Doar, noaptea, câteodată , coboară lupi urlând
În staulul din mine...o oaie sugrumând*

*Spre zări de vis îmi zboară ciocârlia
Se prăbușește-apoi , însângerând câmpia...
Și singur mă închid în temnița din mine
Mă reșez în lut , visând din nou rubine...*

Din volumul în curs de apariție, „Ceas de taină”.

UN OM CÂT O INSTITUȚIE : PAUL POLIDOR

Prof. Univ. Dr. Antoaneta Olteanu

Paul Polidor este absolvent al Facultății de Limbi și Literaturi Străine din București, specializarea rusă-română. Încă din perioada studenției manifesta activ înclinații artistice, făcându-se remarcat prin muzica și versurile sale. De atunci și-a lărgit orizonturile, orientându-se spre alte culturi – bulgară, ucraineană, azeră, macedoneană etc., dar și perspectiva. Masteratele de istorie și relații internaționale i-au permis să dispună de o perspectivă mai amplă asupra lucrurilor, i-au revelat interconexiunea dintre culturi și l-au îndemnat să facă un pas mare în domeniul pe care l-a numit „interferențe culturale”. De cealaltă parte, în domeniul muzical s-a remarcat printr-un stil muzical aparte, recunoscut de către specialiști, „Poetic-Sequential Music”, consolidat de-a lungul timpului prin numeroasele recitaluri pe care le-a susținut cu ocazia mai multor manifestări și evenimente culturale din țară sau din străinătate (amintim numai Veliko-Tîrnovo, Magdeburg, Chișinău, Bagdad, Struga, Moscova, Niș, Baku, Las Palmas de Gran Canaria etc.). Confirmarea lui ca interpret și compozitor a fost făcută de către Florin-Silviu Ursulescu, în volumul

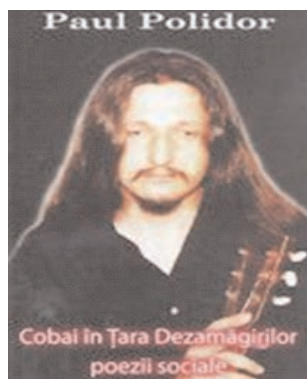
Paul Polidor: între cauze nobile și muzică-avangardist futuristă, 2012.

Fundația „Paul Polidor”, pe care a organizat-o, își dorește să fie un adevărat magazin de interferențe culturale. Activitatea acesteia, extrem de complexă, cuprinde editarea unor reviste și cărți, organizarea de festivaluri de muzică și artă ș.a. Paul Polidor însuși semnează peste 100 dintre titlurile scoase sub egida Fundației, aici intrând volume proprii de versuri, CD-uri, audio-book-uri, la care se adaugă studii de politologie, culturologie și, nu în ultimul rând, traduceri. Multe dintre întreprinderile sale sunt susținute de o casă de discuri și o editură proprie, prin care promovează interpreți populari, muzică, inclusiv propriile creații, traduceri din toată lumea, construind poduri în tot mai multe direcții. Este remarcabil faptul că „Festivalul-concurs de interferențe culturale Paul Polidor” a ajuns deja la a 17-a ediție, ceea ce spune mult. Muzică clasică, Sung Poetry și muzică populară. În afară de aceste festivaluri, apropierea de alte culturi este realizată prin seri speciale de muzică și poezie, de felul celor consacrate culturii azere, macedonene, pentru care mai apoi sunt scoase și CD-uri. Arta este reprezentată și prin varianta ei plastică, în cadrul festivalurilor organizate având loc expoziții, concursuri de lucrări și proiecte ale unor artiști internaționali.

El însuși poet, Paul Polidor organizează

numeroase întâlniri cu poeți, mai ales din diaspora, pe care îi apropie prin intermediul noilor media de cititorii lor. Printre poeții promovați îi amintim pe Mihail Sinelnikov (Rusia), Mircea Ștefan din SUA, Oleg Goncareenko (Ucraina), Tatiana Dziuba (Ucraina) cărora le-a publicat volume de versuri, de cele mai multe ori în traducerea proprie. Remarcăm aici și volumul intitulat *Lectură lentă: din culturologia rusă* (2014), o antologie de texte de la clasici la poeții contemporani, cu traduceri făcute chiar de Paul Polidor. Traducerile făcute de Paul Polidor se încadrează tot în domeniul interferențelor culturale, cum le numește autorul, pe care le integrează într-o colecție intitulată „Paul Polidor. Antologie de interferențe culturale”. Aici au apărut și traduceri din limba rusă, în ediții bilingve, dintre care remarcăm versurile lui Mihail Sinelnikov, un vechi prieten al României, Dom/Casă lipovenească, Valentina Boieșan, Bega/ Fuga ș.a.

Nu sunt uitate, de asemenea, nici marile nume ale literaturii române, cărora le consacră pagini importante în revistele sale sau pe site-ul fundației: Ana Blandiana, Cezar Ivănescu (multe materiale sunt semnate de profesori de limba și literatura română, cum ar fi Alina

Safta, de exemplu, care găsesc aici o platformă de exprimare extrem de utilă a metodelor și tehnicilor didactice folosite în predarea literaturii române). Partea „didactică” a preocupărilor Fundației domniei sale se vede nu numai din promovarea unor proiecte didactice de management cultural în cadrul festivalurilor organizate, dar și din editarea revistei cu orientare internațională, „Publicația instituțiilor de învățământ și cultură” (din 2013) sau în cadrul Editurii cadrelor didactice din România (al cărei fondator este). Fundația a găzduit în media de care dispune studii și aplicații practice ale unor profesori de limba și literatura română, matematică, chimie ș.a. Pentru cei mici a fost publicat, în traducerea lui Paul Polidor, volumul intitulat Cadoul. Povești afro-asiatice (2017).

Creația proprie cuprinde, pe lângă creația literară, diverse proiecte culturale (Emigrant în reverii; Basarabia, dragostea mea;

Cobai în Țara Dezamăgirilor și multe altele). Recunoașterea meritelor sale s-a făcut și prin atribuirea unor premii internaționale literare („Svit pogrânică”, Ucraina, martie 2017; „Triumf-Gogol”, în anul 2017) și în calitate de decernare a unor titluri academice (este membru al Academiei de Literatură și Arte a Ucrainei, din 2016).

Printre cărțile publicate la editura Fundației menționăm: Paul Polidor, Eugen Rus, Istorie și cinema (1996, 2007); Anastasia Stănei, Omul nou cu Noua împărăție. Opera de Mîntuire și Înviere (2009); Paul Polidor, Lideri și contexte; ochiul dureros al istoriei (2009); Paul Polidor, Relațiile româno-azere în aria interferențelor (1992-2008) (2009); Paul Polidor, Film și sociologie: criminalitatea transfrontalieră – apariții în presa online internațională (2011); Paul Polidor, Culturologie rusă (2012); Paul Polidor, Lideri și contexte: istorie, film și criminalitate transfrontalieră (2014); Paul Polidor,

Lideri și contexte: niciodată supusă pierii – eseuri despre Rusia (2014); Paul Polidor, Lideri în film. Curs opțional de jurnalism vizual și psihosociologie politică (2014); Paul Polidor (semnată Polidor Sommer), Lideri și contexte: ora de istorie (2015) ș.a.

Prin revista „Personalități în aria interferențelor internaționale” (apărută în anul 2013), care cunoaște deja 18 apariții, promovează personalități ale culturii din domenii diferite, contribuind din nou la recunoașterea valorilor mai mult sau mai puțin popularizate.

Sunt de prisos cuvintele prin care poate fi descrisă această activitate extrem de bogată, de variată a lui Paul Polidor care apropie culturile și prin aducerea lor aici, în România, și prin ducerea culturii române în străinătate.

Suntem convinși că, și în viitor, vom mai auzi de multe alte lucruri frumoase făcute de Paul și fundația sa. La mulți ani și lui, în an centenar!

→ Continuare din pag. 31

Capșa precum am văzut-o eu prin anii 56-8 nu mai era nici atunci ca în versurile scrise de maestrul Ion Pribeagu sau Nicu Kanner.

Venisem din provincie, unde eram angajat la un teatru nou înființat, și îndeplineam funcția de „secretar literar”. Răspundeam de repertoriul stagiunii, așa că citeam până la miez de noapte piese de teatru „actuale” pe care dramaturgii, ziariștii, oameni de condei, mi le trimiteau spre lectură. ...Sciau, cică din viața proletariatului, a țăranului, colectivistului... vrute și nevrute. Ei sciau, eu lecturam și Partidul... aproba!?

Așa s-a întâmplat când într-o ședință s-a propus să se pună în scenă „O revistă satirică”. Două nume de scriitori satirici îmi erau

cunoscute: Ion Pribeagu și Nicu Kanner.

Kanner m-a invitat la CAPȘA. „Dar să fii punctual! Eu i-au cafeaua la ora 11 FIX.” Zis și făcut: de la Gara de Nord am luat tramvaiul până la stația „Cercul Militar”. La ora respectivă, eu care până atunci nu îndrăznisem să trec pragul de la Capșa, ședeam vis-a-vis de maestrul Nicu. El comandase cafelele și două Jofre. Fetița care luase comanda îmi făcuse cu ochiul, în timp ce Conu Nicu îi pipăise fundul tineresc. Nicu comandase, subsemnatul a plătit! De al o sorbitură la alta scria în timp ce eu îi furnizam informații despre orașul din care venisem „Galați” populația pe care nu de mult am cunoscut-o și...

Fixasem chiar o nouă întâlnire. De data aceasta la orele prânzului de la localul „ATENEU” dar până la

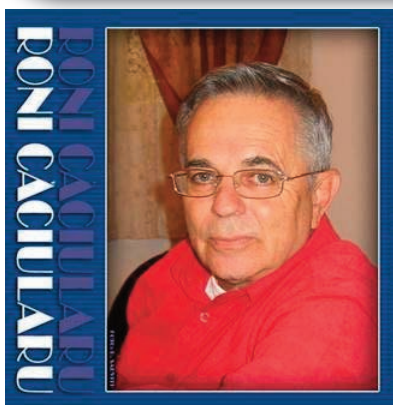
vreamea noii întâlniri, l-am avut drept oaspete la noi la Galați... „Vizită de cunoaștere directă cu orașul, populația și vinurile din cramele regiunii!”

Premiera spectacolului de revistă a avut loc la sfârșitul stagiunii. Textul a fost a unor tineri talentați localnici. Cântecurile de succes au fost a lui Nicu Kanner, interpretate de tinerele din Ansamblul revistei. Niku Kanner trăia, era prezent prin minunatele versuri pe care le compunea „la mica măscioară de la CAPȘA”.

INSTANT STORY - LÂNGĂ O ROCHIE DE TAFTA

Roni CĂCIULARU

O carte bună, a unui pamfletar de valoare: Mihai Buznea

Mihai Buznea, reputat jurnalist în România, de peste 50 de ani în branșă, apare în librării cu o bijuterie de carte, scoasă la lumină de Editura Ateneul Scriitorilor. „Instant Story”, acesta este titlul care însumează un mănunchi de tablete jurnalistico-literare, pe care le citești cu plăcere și implicare.

În al său „Cuvânt înainte”, dublat de subtitlul LITERATURĂ „LA REPEZEALĂ”, Mihai Buznea, spre a-și defini mai bine stilul și unele din intențiile cărții, citează un mare gazetar al zilelor noastre, anume Tom Brokaw, strălucit reporter în presa electronică de prim rang, care, printre altele, a spus: „... totul este să povestești întâmplări. Asta e tot jurnalismul”. Citat bun, pentru contextul demonstrației sale, a lui Mihai Buznea, dar, după o astfel de afirmație, ești obligat să adaugi: da, să povestești, dar cum? Și mai înainte e necesar, desigur, să alegi ce povestești. Să știi pe ce să pui accentul. Astfel de chestiuni nu-s abordate explicit de autorul cărții, căci el are delicatețea și bunul simț să-l determine pe cititor să găsească singur răspuns, după lectura cărții. Căci răspunsul există, însă implicit.

Cert e că tabletele lui Mihai Buznea se citesc cu plăcere, rapid, și nu odată, cu zâmbetul pe buze. Dar, înainte de a ne referi la tematica aprigului și dinamicului jurnalist - cu certe înclinații literare, să-i definim, cumva, stilul, așa cum reiese din această culegere. Voi face însă, mai întâi, o mică digresiune. Gândindu-mă la coloratura stilului acestei cărți, mi-am amintit de o iubire frumoasă și platonice din adolescența mea băcăuană, când, dacă simțeam că se uită la mine vreo fată, dacă eram în timpul mersului pe trotuar, să zicem, ei bine simțeam că îmi ardeau obrazii și trebuia să spun în gând: 1-2; 1-2; 1-2, sau alteori să număr încontinuu, până dispăream de sub impresia că sunt privit. (Altfel, puteam să mă mpleticesc și să mă fac de râs!). Ei bine, tot în acea perioadă s-a întâmplat că iubeam o fată, o minune de fată; dar o iubeam, cum să spun?!, de la distanță. O dată ea a venit într-o rochie de tafta, un fel de gri care nu era gri, și care, la fiecare mișcare a ei căpăta o altă strălucire sub soarele de vară. Parcă erau culorile curcubeului pe fata asta. Am întrebat ce culoare e aceea? Era șanjant. Rochia, nu fata. Apoi am luat-o, în sfârșit, în sfârșit, am luat-o de mână, și-am făcut câțiva pași „pi centru”. Și foșnea. Rochia, nu fata. Apoi a plecat, iar eu am rămas în amintire cu armonia aceea fermecătoare, a culorilor de pe o rochie de tafta...

Acum mă-ntorc la amicul meu, coleg de breaslă, alături de care am lucrat ani și ani, mă-ntorc să-i laud cartea (a 8-a) și să spun că, întrucât Mihai Buznea a scris cu iscusință toate genurile gazetărești, am constatat în povestirile din „Instant story” nu o culoare, cu un melanj coloristic aparte, specific doar lui, un melanj marca

Mihai Buznea, care împletește, ca nimeni altul, câte un pic din fiecare gen gazetăresc. Astfel, stilul scurtelor sale istorisiri implică lumini și umbre și culori în diferite tonuri, armonizate între ele. Stil șanjant și unic, cu farmecul lui, cu urcușuri și coborâșuri, încât ochiul și inima să pătrundă cu ușurință mesajele sale, demne de luat în seamă.

Totodată, Mihai Buznea se dovedește un bun portretist, un reporter iscusit și un eseist subțire și sugestiv. Folosește limba literară, dar, în același timp, este stăpân pe limbajul de argou actual, are verbul și fraza limpede, neevitând, cu curaj, atunci când consideră necesar, și unele întunecimi de limbaj, ca mai apoi sau mai înainte, să abunde citând din înțelepciunea lumii culte sau din folclor, vorba-i fiind potrivită în funcție de subiectul abordat, de contextul specific faptului descris. Predominant, totuși, dacă revenim la genurile abordate, mi se pare la Mihai Buznea pamfletul (și-mi permit să spun că astfel el se înscrie într-o bogată și strălucită tradiție literară românească!). Ironia și satira lui Mihai Buznea țintesc cu precizie și cu efect!

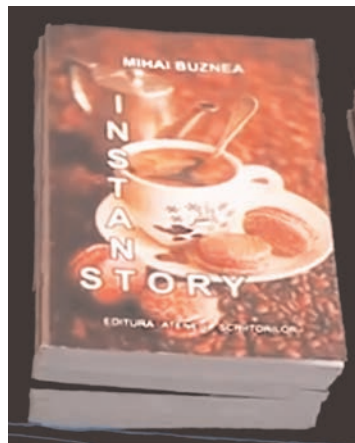
Așa, de exemplu, în „...Să nu aștepti vorbe mari de la mine!” este combătută și ridiculizată vulgaritatea limbajului unor categorii – se pare destul de răspândite azi – nu numai printre oamenii de rând, dar vai! este prezentă și în cadrul unei părți din literatura vremii (și încă cu „success” de librărie)! Autorul este deosebit de incisiv, dar știe și să-ți sugereze printre cuvinte. Faptul că amintitele feluri reprobabile de cărți au tiraje imense, doar faptul acesta, adus la lumina reflectorului buznian, îl determină pe

cititor să se-ntrebe cum se face că există atâția amatori de literatură de gang?! Ce e cu educația de până acum, în țară? Cu ce se-ndeletnicesc acești cititori ce preferă autori cu gura spurcată? Ce fel de societate vrem să fim?! Gândul ne duce la stricarea limbii! Dar, vedeți dumneavoastră, gândim cu cuvinte. Iar dacă avem la îndemână cuvinte stricate, oare cum gândesc acești oameni?

Sunt întrebări pe care autorul nu le pune, dar, aproape misterios, ne determină să ni le punem singuri și să fim nemulțumiți și chiar revoltați! În aceeași ordine de idei aș cita „Al șaselea simț”. Locul acestuia, zice Mihai Buznea „l-au luat (...) vulgul, bădărnăia, nesimțirea, sfidarea. E timpul lor glorios! (...) Bunelor maniere – arta de a trăi cu eleganță, cu bun simț, li s-a cântat prohodul, iar resuscitarea pare a fi ceva de domeniul imposibilului. Al miracolului”.

Voi continua să citez, nu că n-aș avea ce să adaug, dar prea le spune bine însuși autorul. Vorbind de „spectacolul” străzii, el arată cu indignare: „a dispărut aproape cu desăvârșire respectul față de sine însuși. Și față de ceilalți. Făcând loc mizeriei de toate felurile. De la ținuta vestimentară indecentă, provocatoare sau voit neglijentă, la verbiajul incitant și reacțiile violente. Mârlănie la puterea N plus.” Și Mihai Buznea nu se oprește numai la astfel de „infractori”.

Deceționat, nu-i lasă în pace nici pe „judecători”, care sunt „tot mai puțini, au vocile din ce în ce mai slabe”. Și iată că, aproape pe nesimțite, Mihai Buznea vorbește în același sens cu Nenea Iancu Caragiale, care spunea undeva, prin glasul unui renumit personaj: „Într-o soțietate fără prințipuri, care va să zică nu le are!”... Iar autorul lui „Instant story”, concluzionează, arătând că racilele

societății la care ne-am referit, sunt „rezultatul lipsei de educație. Al lipsei de principii”.

Satira autorului se îndreaptă și spre alte aspecte dăunătoare societății. De pildă, în „Gaițele” sau „Teletembelizarea” sunt incriminate lipsa de profesionalism și calitatea lacunară a televiziunilor actuale, „cultura surogat” și, cum spune M.B. „cronicizarea vulgului.” Realitățile inconfortabile ale unui prezent ce-i

apare autorului ca fiind „dur” sunt și de alt gen, și mă refer acum la tableta privind folosirea forței de muncă, uneori, până la epuizare, la viața unor lucrători lipsită de satisfacții și fără o retribuire corespunzătoare.

Dar gama tematică a acestei mici cărți mari, este mult mai largă. Nu insist. Revin doar la stilul specific al cărții, în care se împletesc armonios și original elemente de povestire, reportaj, eseu, satiră, pamflet. Remarc, în același timp, cu admirație - ochiul critic al scriitorului, ținuta sa morală, subliniez și repet: ținuta morală și curajul cu care acest condei vibrant se adresează semenilor săi.

Cineva remarca faptul că multe din personaje și situații par a fi fără ieșire, fără o rezolvare corectivă. Dar însuși faptul că descrierea realității și comentariul acid se adresează mulțimii de cititori, deschis și la obiect, faptul că autorul își câștigă – încă o dată – simpatia lor, denotă optimismul lui Mihai Buznea, care vorbește colorat, șanjanț ca niște reflexe sidefii pe o rochie de tafta, o minunată rochie care sugerează întreaga frumusețe a lumii.

Iar dacă lumea e frumoasă, atunci, mai devreme sau mai târziu, vor dispărea urâteniiile pământului, împotriva cărora se ridică Mihai Buznea și în „Instant story” - o carte pe care îmi permit să o recomand cu căldură.

Nu vă alungați părinții...

Nicolae NICOARĂ-HORIA

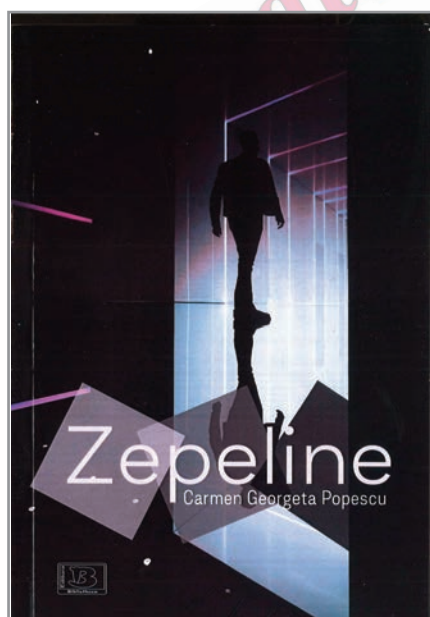
*Nu vă alungați părinții, orice-ar spune, orice-ar face,
Pe cei care v-au dat Viață și Iubire pe pământ,
Ci lăsați-i, truditori, să se odihnească-n pace,
Să se odihnească-n pacea dinaintea de mormânt!*

*Nu vor niciodată răul, depășiți cum sunt, sărmanii,
Chiar dacă vă enervează câteodată vorba lor,
Nu vedeți cum îi apasă și nevoile și anii,
Și câte tăceri nespuse, câte răni tăcute-i dor?*

*Nu vă alungați părinții, s-aveți loc destul la masă,
Nu vă alungați părinții, obosiți cum sunt din pat,
Și de lacrima cernită, dacă astăzi nu vă pasă
De vor fi în rai chemații, nu vor spune: ocupat!*

*Și El, Dumnezeu suspină, când părinții voștri plâng,
Dacă pensia puțină nu le-ajunge, nu-i jigniți
Și cu palmele crăpate sfânta pâine când o frâng,
Tatălui din cer se roagă să fiți pururi fericiți!*

*Fără ei copii pe lume nu au fost și nu există,
Dragostea din eprubetă altă dragoste nu face,
Ei, oricum și-așa vă iartă, cu tristețea în batistă
Când la cimitir vreodată le șoptiți: „dormiți în pace!”*

Cărți noi în biblioteca revistei Climate literare

Cogito

„Cu înțelepciunea te naști, vârsta doar o aprofundează...”

Contact: Tel. 0722 702578 ; e-mail: ioniancuvale@yahoo.com ;

web site: <http://climate.literare.ro>